

ג' אדר ב תשפ"ב
06 מרץ 2022

אל: תפוצה: א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'
לפעולה: פקידי שומה, סגני פקידי שומה, רכזים, מפקחים, מנתבי דוחות ומשדרי דוחות

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 05/2022 רשות המסים

הנדון: ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דוחות ושומות

יחידים וחברות לשנת המס 2021

תוכן עניינים

4	1. מבוא
4	2. שידור והגשת דוחות
4	2.1 שידור והגשת דוחות באופן מקוון מלא
5	2.2 המקרים בהם דוח ששודר על ידי מייצג ימתין לניתוב
6	2.3 דוח ששודר באינטרנט על ידי נישום
6	3. שינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2021 ודגשים
6	3.1 מענקי קורונה
9	3.2 דוח של חבר קיבוץ
10	3.3 הכנסות מחו"ל נספח ד
10	3.4 מטבע וירטואלי
11	3.5 נקודות זיכוי תואר אקדמי
11	3.6 הטבות מס בישובים מוטבים
13	3.7 שינויים בטופס 6111
13	4. דגשים בדוחות לחברות לשנת 2021
13	4.1 מיסוי קיבוצים
14	4.2 מענקי קורונה
15	4.3 רווחים כלואים
16	4.4 שינויים בטופס 6111

17	4.5 הכנסות מחו"ל נספח ד
17	5. ריכוז השינויים בדוחות ליחידים
17	5.1 ריכוז השינויים בדוחות ליחידים טופס 1301 לשנת המס 2021
18	5.2 ריכוז השינויים בדוח מקוצר ליחיד טופס 0135 לשנת המס 2021
18	5.3 ריכוז השינויים בטופס 6111 לשנת המס 2021
19	6. ריכוז השינויים בדוחות לחברות טופס 1214 לשנת המס 2021
19	6.1 ריכוז השינויים בדוחות
20	7. שידור הדוח
20	7.1 שידור והגשת דוחות על ידי מייצגים
21	7.2 שידור דוחות על ידי נישומים לא מיוצגים
21	7.3 החתימה על הדוח השנתי
22	8. ניתוב שלב א' של הדוח
22	8.1 קבלת דוחות ושידורם
23	8.2 קבלת דוחות ששודרו באופן מקוון מלא
23	8.3 המערכת לניהול דוחות מס הכנסה
25	8.4 ניתוב שלב א' בעולם של דוח ללא נייר
27	8.5 עדכון פרטים
28	8.6 עדכון פרטי בנק
28	8.7 תשלומי דמי ביטוח לאומי ששילם נישום כעצמאי
31	8.8 מסמכי מקור בהגשת דוח שנתי מקוון מלא
31	8.9 תיקונים/ניתוב בשומה עצמית ושימוש במערכת מסמכים חסרים
36	8.10 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב
37	8.11 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים
37	8.12 עמדה או חוות דעת חייבת בדיווח
37	8.13 העברת הדוחות לניתוב שלב ב'
37	9. דגשים בשידור דוחות ליחידים וחברות
37	9.1 משיכות שלא כדין
38	9.2 הכנסות ללא שיוך- שדה 334 בטופס 1301 ושדה 224 בטופס 1214
38	9.3 שדה 043 – ניכוי מס במקור מריבית
39	9.4 שדה 253 – ניכוי מס במקור בעסקת רווח הון
39	9.5 מידע ב- INTV לגבי הפסדים שקוזזו מהשבח
40	9.6 חישוב מס בדרך של פריסה על פי סעיף 91(ה) לפקודה
40	9.7 פיצול שומה בעסקאות שבח

41	9.8 חברות בית
41	9.9 חברה משפחתית
42	9.10 מערכת הפירוקים- מידע בשאלתת INTV
42	9.11 מחזיק זכאי ביחידות השתתפות בשותפויות נפט
44	9.12 אסמכתאות לרישום מיסי חוץ ששולמו בחו"ל עבור הכנסות המתקבלות מחוץ לישראל
45	10. הוראות כלליות והערות
45	10.1 שידור הנתונים וסימון ניתוב בשאלתת ISUM
45	10.2 קליטת תאריך הגשת הדוח
45	10.3 פרטי הנישום
45	10.4 שאלתת 214 – פרטים על בעלי מניות
46	10.5 מספר תיק
46	10.6 עדכון כתובת למשלוח דואר
46	10.7 שאלתת IRES
46	10.8 סטטיסטיקה לדוחות שנתיים מקוונים
47	10.9 סוג חישוב
47	10.10 סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום
48	10.11 הגדלת נקודות זיכוי להורים-בקשה לדחיית נ"ז
48	10.12 נקודות זיכוי בעד ילד נטול יכולת
48	10.13 זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד
48	10.14 זיכויים עבור תרומות
49	10.15 הטבות מס לחייל- סעיף 11(ג)
50	10.16 זיכויים ממס נוספים
50	10.17 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)
50	10.18 פתיחת תיק באינטרנט לבקשות להחזר מס (סוג תיק 91)
50	10.19 בקרות על ידי המחשב בשידור בקשות להחזרי מס (סוג תיק 91)
51	10.20 הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)
51	10.21 שידור בקשות להחזר מס בשנים חסומות בתיקים סגורים
51	10.22 תיקונים/ ניתוב של בקשות להחזר מס (סוג תיק 91) ושימוש במערכת מסמכים חסרים
56	10.23 דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי שכירים 9.1
57	11. אחריות
58	נספח
58	סכומים מעודכנים לשנת המס 2021

1. מבוא

מטרת הוראת ביצוע זו היא לסקור את השינויים שחלו בדוחות לשנת מס 2021, את הבדיקות אותן יש לבצע במסגרת ניתוב הדוחות הנעשית בשלב א' ולתת דגשים והבהרות הנוגעות לעבודת הניתוב, בין היתר בהתאם לשינויי החקיקה במסגרת הוראות פקודת מס הכנסה וחוקים נלווים (נוסח חדש), התשכ"א – 1961 (**להלן: "הפקודה"**) ולהנחות בדבר אופן יישום השינויים בניתוב ובשידור הדוחות. מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדוח ושלמותו, לפני שידורו או לאחר שידורו באופן מקוון. הניתוב יעשה ע"י עובדי החוליה המרכזית, כאשר הטיפול בדוחות יתבצע בהתאם למועד הגשת הדוחות ובכפוף להנחיות אחרות בנושא. במסגרת זו מתפקידו של נתב שלב א' לדאוג לקבלת הבהרות ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטיים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות או למקרים המצריכים טיפול מיוחד. קיימת חשיבות רבה לטיב ניתוב הדוח בשלב א', ולכן יש להקפיד על שידור נכון ונאות של הדוח, בדיקת המסמכים ושימוש נכון בהנמקות.

2. שידור והגשת דוחות

2.1 שידור והגשת דוחות באופן מקוון מלא

מערכת לשידור והגשת דוח שנתי מקוון מלא פעילה לדוחות משנת מס 2019 ואילך. המערכת מאפשרת הגשת הדוח השנתי כולל נספחים וצרופות באופן מקוון וקבלת אישור הגשה ממוחשב ללא צורך להגיע למשרד השומה. השומה מתקבלת ונקלטת תוך 24 שעות בדוחות שאינם מעוכבי ניתוב. דוחות מעוכבי ניתוב ששודרו על ידי מייצג דוחות ששודרו באינטרנט שלא על ידי מייצג, נשלחת השומה לאחר ניתוב שלב א'. המערכת לשידור והגשת הדוחות נפתחה בשלבים, וכיום ניתן להגיש בה את כלל סוגי הדוחות לרבות האפשרות להגשת דוח מקוון מלא באינטרנט לכלל הציבור. מגיש דוח שנתי החייב בהגשת דוח מקוון ששידר את הדוח באופן מקוון יוכל לבחור להגיש את המסמכים במערכת דוח מקוון מלא ולקבל אישור הגשה. בשלב זה, השימוש באפשרות של שידור והגשת דוח שנתי מקוון מלא הינו בגדר רשות ולא חובה וניתן עדין לשדר דוח באופן מקוון להגישו בצירוף המסמכים במשרד השומה.

2.2 המקרים בהם דוח ששודר על ידי מייצג ימתין לניתוב

להלן המקרים בהם דוח ששודר על ידי מייצג ממתין לניתוב (רשימה דינאמית), כלומר יש אישור הגשת הדוח, אולם הודעת השומה תשלח לנישום רק לאחר ניתוב הדוח:

דוח יחיד:

בשידור באינטרא-נט או באינטרנט:

- מנהל חברה משפחתית
- שידור הכנסה בדוח 1301 או בנספח חו"ל, שאינה משויכת לשדה (334)
- פנקסים בלתי קבילים
- שודר סימון נכה או הכנסה לנכה לאחד מבני הזוג ואין התאמה לשאילתא IS95
- שודרו נטולי יכולת לרשום או לבן זוג ואין התאמה לשאילתא IS45
- שודר שדה 114 – חיוב שבח שונה
- פעולה חייבת בדיווח – שדה 263 = 1 או 3
- עמדה חייבת בדיווח – שדה 365 קוד 2 או 3
- חוות דעת – שדה 365 קוד 1 או 3
- סומן ע"י הנישום שיש מכירת יחידת השתתפות בשותפות נפט
- משיכה שלא כדין מקופ"ג והכנסות גבוהות (שדה 213/313)
- סומן ע"י הנישום שיש רווחי הון שלא שודרו (למעט אם הסיבה היחידה היא הפסדים)
- סומן ע"י הנישום שבן זוג מגיש דוח בנפרד
- חבר קיבוץ לפי סעיף 60א
- שידור דוח לאחר שומה 04
- קיום שומת שבח בביקורת מיסוי מקרקעין
- שומת שבח של בן זוג בחישוב תושב חוץ
- ניכוי במקור מרווח הון (שדה 253)
- אי התאמה במספר הילדים מול המרשמים
- בקשת המייצג לפריסת רווח הון ע"י המשרד, במקרה שאחד מבני הזוג הינו מגיל 60 ולמעלה
- משיכה שלא כדין עם הכנסות גבוהות
- חייב בהגשת טופס 6111 וסומן שלא חייב על ידי המשרד.

בשידור דוחות באינטרנט בלבד

- אי התאמה בשידורי רווח הון מול התלם
- אי התאמה בשידורי עסקאות שבח מול מיסוי מקרקעין

דוח חברה:

בשידור באינטרא-נט או באינטרנט:

- חברה משפחתית
- שידור הכנסה בדוח 1214 או בנספח חו"ל שאינה משויכת לשדה (224)
- פעולה חייבת בדיווח – שדה 263 = 1 או 3
- עמדה חייבת בדיווח – שדה 273 קוד 2 או 3
- חוות דעת – שדה 273 קוד 1 או 3
- סומן ע"י הנישום שיש רווחי הון שלא שודרו (למעט אם הסיבה היחידה היא הפסדים)
- שידור דוח לאחר שומה 04
- מפעל מועדף/מפעל מוטב
- פנקסים בלתי קבילים
- שידור שדה 114- חיוב שבח שונה
- סוג תיק 77 שנה אחרונה להגשה
- חברת בית
- שודר קיבוץ ללא טופס 1228
- יותר מ-10 בעלי מניות
- אין אישור ביצוע של מרכז השקעות
- הוגש דוח מאוחד (שדה 108)
- שידור הכנסה ומס חריגים- שדות 045, 046
- קיום שומת שבח בביקורת מיסוי מקרקעין
- ניכוי במקור מרווח הון (שדה 253)
- חברה חייבת בהגשת טופס 6111 וסומן על ידי המשדר שלא חייב

בשידור דוחות באינטרנט בלבד

- אי התאמה בשידורי רווח הון מול התלם
- אי התאמה בשידורי עסקאות שבח מול מיסוי מקרקעין

2.3 דוח ששודר באינטרנט על ידי נישום

כל הדוחות המשודרים באינטרנט על ידי נישומים לא מיוצגים מעוכבים לניתוב.

3. שינויים בדוחות ליחידים לשנת המס 2021 ודגשים

3.1 מענקי קורונה

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בארץ ובעולם נחקקו חוקים ותקנות לשעת חירום.

מכח חוקים ותקנות אלו ניתנו לעצמאים, לעצמאים בעלי עסק קטן ושכירים בעלי שליטה מענקים כמפורט: מענקים שאינם חייבים בביטוח לאומי: מענק סיוע לעצמאים, מענק תוספת לעסק קטן, מענק לשכירים בעלי שליטה.

מענקים החייבים בביטוח לאומי: מענק השתתפות בהוצאות קבועות לעסק לרבות "פגיעה ממושכת", ומענק עידוד התעסוקה. כל המענקים לעיל מהווים הכנסה חייבת לפי מקור ההכנסה של הנישום, בגינו נתקבלו קרי, הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(2) לפקודה, אך לא נחשבים חלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לעניין חוק מע"מ, כלומר אינם חייבים במע"מ ולא יכללו במחזור העסקאות של העסק.

חשוב לציין כי מלבד מענקים אלו, שניתנו על ידי רשות המסים, ניתנו מענקי קורונה גם על ידי משרדי ממשלה נוספים. האמור בפסקה זו מתייחס למענקים שניתנו על ידי רשות המסים בלבד.

אופן הבקשה להגשת המענק, חישוב סכום המענק והתנאים לזכאות למענק, מפורטים בחוק. לעניין זה

ראו גם הוראת ביצוע 9/2020 "יישום תקנות שעת חירום נגיף קורונה- מענק סיוע לעצמאים".

באתר הרשות באזור האישי, בפורטל המייצגים ובשאלתה INTV מוצגת טבלת מידע (המתעדכנת

באופן שוטף) המפרטת את סכומי המענקים ששולמו ודווחו על ידי הנישום בהתאם לשדות אותם יש

למלא בטופס 1301.

להלן הטבלה:

הפרש**	סה"כ מענקים שדווחו בדוח *2020	סה"כ מענקים שהתקבלו בגין 2020+2021 (בניכוי מענקים שהוחזרו)	מענקים שהתקבלו (בניכוי מענקים שהוחזרו) בגין שנת 2021	מענקים שהתקבלו (בניכוי מענקים שהוחזרו) בגין שנת 2020	סוג המענק ושדה
ג פחות ד=ה	ד-	ג=(א+ב)	ב-	א-	
					7א- מענק סיוע לעצמאים, תוספת לעסק קטן מענקים אחרים שאינם חייבים בביטוח לאומי שדה 001/002
					7ב- מענק לשכיר בעל שליטה שדה 110/099

הפרש**	סה"כ מענקים שדווחו בדוח *2020	סה"כ מענקים שהתקבלו בגין 2020+2021 (בניכוי מענקים שהוחזרו)	מענקים שהתקבלו (בניכוי מענקים שהוחזרו) בגין שנת 2021	מענקים שהתקבלו (בניכוי מענקים שהוחזרו) בגין שנת 2020	סוג המענק ושדה
ג פחות ד=ה	ד-	ג=(א+ב)	ב-	א-	
					7ג- מענק השתתפות בהוצאות קבועות לרבות פגיעה ממושכת, מענק עידוד תעסוקה, מענקים אחרים החייבים בביטוח לאומי. שדה 007/013
					ניכוי במקור שדה 040

* נתוני השומה משנת מס 2020 לאחר קיזוז הפסדים ופטורים
 ** ההפרש לא כולל הפסדים שקוזזו או פטורים ממענקי קורונה שדווחו בשנת מס 2020.

במקרה והסכום שלילי רשאי מגיש הדוח לתקן את הדוח לשנת מס 2020 או להכיר בסכום כהפסד עסקי בשנת מס 2021, לפי העניין.
 על מגיש הדוח לתת ביטוי מפורש ולסמן בדו"ח באשר להכלת ההחזרים בגין שנת 2020 שלא דווחו בשנת 2020 בדוח לשנת 2021.

דגשים לטבלה:

עמודה א - מייצגת את כל המענקים שניתנו לנישום בניכוי כל המענקים שהוחזרו בגין שנת 2020.
עמודה ב - מייצגת את כל המענקים שניתנו לנישום בניכוי כל המענקים שהוחזרו בגין שנת 2021.
עמודה ג - מייצגת את כל המענקים שניתנו לנישום בניכוי כל המענקים שהוחזרו בגין שנים 2020 ו-2021 והיא בעצם סיכום עמודות א ו-ב.
עמודה ד - מייצגת את סך המענקים שדווחו בדוח השנתי של הנישום לשנת 2020 לאחר קיזוז הפסדים או פטורים.
עמודה ה - מייצגת את ההפרש בין כלל המענקים שהתקבלו בגין שנים 2020-2021 לבין הדיווח בדוח השנתי ל- 2020. ככלל, אם לא קוזזו הפסדים או פטורים ממענקי קורונה, יש לדווח הפרש זה בדוח השנתי לשנת 2021.

דוגמה:

נשום קיבל מענקי קורונה בגין שנת 2020 סך של 100,000 ₪ ודיווח עליהם בדוח השנתי של 2020. בשנת 2021 קיבל מענקי קורונה בגין שנת 2021 סך של 70,000 ₪ והחזיר מענק עודף שקיבל בגין שנת 2020 בסך של 20,000.

נישום זה יכול לדווח על הכנסותיו ממענקים בשתי אפשרויות:

א. דיווח בדוח שנתי 2021 על ההפרש הרשום בעמודה ה בסך 50,000 ₪:
 $100,000 - (70,000 + 20,000) = 100,000$

ב. הגשת בקשה לתיקון דוח שנתי לשנת 2020 ודיווח על 80,000 (100,000-20,000) ודיווח בדוח 2021 על מענקים בסך של 70,000.

3.1.1 מענקי קורונה מחו"ל

3.1.1.1 מענק קורונה כפיצוי על הכנסה

יחיד המדווח על הכנסותיו מחו"ל בדוח השנתי וקיבל מענקי קורונה מחו"ל כפיצוי בגין אותן ההכנסות, יכלול בהכנסות אלו גם את המענק ששולם לו.

3.1.1.2 מענק לכל אזרח

מענק קורונה שהתקבל ממדינה זרה וניתן כמענק לכל אזרח, בדומה למענקי ביטוח לאומי שחילקה מדינת ישראל לכל תושב, אינו חייב בדיווח.

3.2 דוח של חבר קיבוץ

חבר ו/או תושב קיבוץ המגיש דוח שנתי יצרף לדוח השנתי טופס 1443 בו מוגדר מעמדו של היחיד בקיבוץ, חתום על ידי היחיד ועל ידי הקיבוץ.

הכנסותיו של חבר קיבוץ מתחדש/שיתופי שחלות עליו הוראות סעיף 60א לפקודה, הן כשכיר והן כעצמאי, מדווחות ככלל במסגרת דוח הקיבוץ. הקיבוץ הוא בר השומה ובר הדיווח בגין הכנסותיו והכנסות חבריו ולכן, בחישוב המס של הקיבוץ נלקחים בחשבון כל נקודות הזיכוי, ניכויים, זיכויים אישיים ומדרגות המס הנמוכות של כל חבריו.

חבר קיבוץ מתחדש שחלות עליו הוראות סעיף 60ב לפקודה, הוא בר השומה ובר הדיווח לגבי כלל הכנסותיו, למעט חלקו בהכנסות הקיבוץ שמקורן בנכסי הקיבוץ.

תשלומי ערבות הדדית-תשלומים שחבר קיבוץ מחויב בהם לצורך תשלום "קצבה חודשית" לחברי הקיבוץ שהגיעו לגמלאות או חברים אחרים שנבצר מהם לעבוד.

סעיף 60ב מתיר לחבר קיבוץ המדווח לפי סעיף 60ב לפקודה, הוצאה בגין תשלומים ששלמו על ידו עבור ערבות הדדית.

השנה נוסף בטופס 1443 חלק ד "תשלום ערבות הדדית" לדיווח על תשלומי ערבות הדדית ששילם חבר קיבוץ המדווח לפי סעיף 60ב לפקודה.
הסבר מפורט על דיווח חברי קיבוץ בדוח השנתי ראה סעיף 3.3 להוראת ביצוע 05/2021 "ניתוב שלב א" לדוחות לשנת מס 2020 ובפרק ד' בחוברת דע זכויותיך וחובותיך.
הדברים האמורים נכונים גם למושב שיתופי בהתאם לתקנות סוגי אגודות שיתופיות (סוגי אגודות) התשס"ו 1995, בעניין זה ראה סעיף 61 לפקודה.

3.3 הכנסות מחו"ל נספח ד

הכנסות מחו"ל, ידווחו לפי מדינה לכל אחד מבני הזוג. בדוח המקוון, תפתח טבלה המפרטת את ההכנסות לפי המדינות מהן נתקבלו: שם המדינה (כל מדינה בשורה נפרדת) וסך ההכנסה שהתקבלה מאותה מדינה. מתחת לרשימת המדינות יוצג סכום להזנה בגין קיזוז הפסדים ופטורים. סיכום ההכנסות מכלל המדינות והפחתה של קיזוז ההפסדים והפטורים יועבר באופן אוטומטי לשדה ההכנסה. בהצגת נספח ד בדוח המקוון יוצג הטופס עם פרוט המדינות והסכום. בהדפסת הטופס להגשה ידנית, במקרה של מדינה אחת תוצג שם המדינה, במקרה של מספר מדינות יוצג "ריבוי מדינות".

הכנסות מחו"ל משוק ההון המדווחות בהתאם לטופסי 867. כאשר אין בטופס פירוט של מדינות, יש לרשום את שם המדינה בה נסחר נייר הערך. כדוגמא, אם נתקבלו הכנסות ריבית או דיבידנד מניירות ערך הנסחרות בנאסד"ק, יש לרשום ארה"ב. אם הסכום כולל מידע ממספר מדינות, תירשם המדינה בה נסחרים רוב ניירות הערך.

שדות בדוח

בטופס 1324 (נספח ד' לטופס הדוח השנתי ליחיד/לנאמנות) נוספה ליד כל סוג הכנסה של כל אחד מבני הזוג, עמודה לרישום שם המדינה ממנה התקבלה ההכנסה. בטופס המקוון ייפתח חלון עם אפשרות של חיפוש לפי א' ב', לדיווח הכנסה לפי מדינה. יש לסמן את המדינה ממנה התקבלה ההכנסה.

3.4 מטבע וירטואלי

מטבע וירטואלי לא נכנס להגדרת מטבע או נייר ערך ולכן נחשב "נכס". כל מכירה של מטבע מסוג זה מכירת מטבע וירטואלי, נחשבת כעסקת רווח הון המחויבת בדיווח בטופס 1399 י ליחיד או 1399 ח לחברה. קיימים נישומים רבים המוכרים יותר ממטבע אחד כל חודש, ובמקרים מסוימים ייתכן מצב של 50 ויותר עסקאות רווח הון בחודש. במקרים אלו ניתן לקבץ את כלל העסקאות של אותו חודש לעסקה אחת, בתאריך הרכישה יש לרשום ממוצע משוקלל של כלל העסקאות. יש לצרף נייר עבודה המפרט את כלל העסקאות והחישובים. ראה גם בדברי ההסבר לטופס 1399 ו-1399ח.

במקרים המתאימים ובהתאם לשיקול דעתו, פקיד השומה יבחן את מדובר בריווח הון או הכנסה מ-
(1)2.

3.5 נקודות זיכוי תואר אקדמי

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2019),
התשע"ח-2018 הוּאָרַך תוקפה של הוראת השעה לגבי סעיפים 40 ג ו-40ד, עד ליום 31.12.2022
במקום עד ליום 31.12.2018 (לפני התיקון נקבעה ההוראה לתקופה שבין 31.12.2018-1.1.2014).
הוראה השעה קובעת כי ההטבות הניתנות לפי סעיפים 40 ג ו-40ד לפקודה יינתנו למשך שנה אחת
בלבד.

סעיף 40ד לפקודה קובע כי יחיד תושב ישראל שסיים לימודי מקצוע, יהיה זכאי לנקודת זיכוי אחת
בשנת 2018 ואילך (במקום 0.75 נקודת זיכוי). לקבלת ההטבה יש לסמן בדוח ולצרף טופס 119
ותעודת סיום לימודים.

בשאלת INTV קיים מידע (על סמך דיווח הנישום בשנים קודמות) לגבי כל אחד מבני הזוג, על שנת
סיום הלימודים לתואר אקדמי וכן אם ניתנה נקודת הזיכוי באחת משנות המס 2015 ואילך. על כן אם
שנת סיום הלימודים היא שנת מס שקודמת בשנתיים לשנה בה נדרשה נקודת זיכוי, יש לבדוק אם לא
ניתנה ההטבה בשנת המס הקודמת.

3.6 הטבות מס בישובים מוטבים

בתיקון 256 לפקודה שתחולתו לתקופה שמיום 17.6.2020 ועד ליום 31.12.2022, תוקן סעיף 11
לפקודה כדלקמן:

בסעיף 11(א) לפקודה נוספה הגדרה חדשה: "יישוב עירוני" – עירייה או מועצה מקומית למעט מועצה
אזורית, תחולה מיום 17.6.2020 ועד ליום 31.12.2022.

נוסף סעיף 11(ב)(3א)(ד) לפקודה – מי שהיה במשך כל שנת המס תושב בישוב מוטב שהוא יישוב
עירוני המשויך לאשכול 4 או אשכול נמוך יותר במדרג החברתי- הכלכלי או במדרג הפריפריאלי, ייוסף
לזיכוי ממס שהוא זכאי לו לפי פסקאות (1) עד (3) לפי העניין, שיעור של 5% מהכנסתו החייבת מיגיעה
אישית, ולתקרת ההכנסה ייוסף סכום נוסף על הסכום הקבוע בפסקאות (1) עד (3) לפי העניין של
36,000 ₪, זאת בכפוף למגבלה ששיעור הזיכוי לא יעלה על 12% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית
עד לתקרת הכנסה של 168,000 ₪. תושב ביישוב מוטב שהוא יישוב עירוני שזכאי לזיכוי כאמור וכן
לזיכוי אחר לפי הוראות סעיף זה הברירה בידו לבחור באחד מהם. תחולה מיום 17.6.2020 ועד ליום
31.12.2022.

תושב שעובר במהלך השנה מיישוב מזכה אחד ליישוב מזכה אחר, זכאי להמשכיות הזכאות להטבה,
בתנאי שהוא התגורר 12 חודשים רצופים לפחות בישוב מזכה. חישוב ההטבה יהיה באופן יחסי
לחודשים בהם התגורר בכל ישוב ולהטבות הניתנות באותו ישוב. במקרה של מעבר מיישוב מזכה אחד

לישוב מזכה אחר בשנת המס יש למלא הפרטים בשורה 79: "עברתי במהלך השנה לישוב מזכה אחר ל-... מתאריך----- עד תאריך-----" ובחלק לשימוש המשדר למלא שדות 096/111 ירשום את מספר החודשים בהם התגורר בישוב החדש. אם המעבר באותו חודש הוא עד 15 כולל, ימלא שהתגורר באותו חודש בישוב החדש, לאחר ה 15 באותו חודש יחשב שהתגורר בישוב הישן. שדות אלו ימולאו בנוסף לשדות 287/327.

בהתאם להוראות סעיף 38 לחוק יסוד הכנסת הוארך תוקפן של הוראת המעבר לתיקון מס 214 לפקודה- (תחילה, הוראות מעבר ושמירת תוקף) עד ליום 6.7.2021. לפיכך תושב של יישוב שהיה זכאי ממס בשנת 2019 לפי הוראות סעיפים (ב) עד (ד) ימשיך להיות זכאי לזיכוי ממס לפי אותם הסעיפים עד ליום 31.7.2021, לאחר תאריך זה שיעור ההנחה והתקרה פוחתים. את הזיכוי בדוח השנתי יש לחשב באופן לינארי ממוצע.

לדוגמא:

תושב אדמית שנקבעה זכאות להטבת המס לפני 2019 והתגורר בישוב בכל שנת המס התקרה השנתית שלו תהיה:

$$\text{תקופה ראשונה: } 7/12 \times 12\% \times 185,400 = 12,978$$

$$\text{תקופה שנייה: } 5/12 \times 12\% \times 167,520 = 8,378$$

$$12,978 + 8,378 = 21,354 \text{ זיכוי}$$

בשדה 327\287 יש לרשום מספר חודשים 07, קוד תקרה 17 (סכום תקרה 185,400), אחוז הנחה 12%

בשדה 111\096 יש לרשום מספר חודשים 05 קוד תקרה 06 (סכום תקרה 167,520), אחוז הנחה 12%

דוגמה נוספת, למצב והנישום עזב את הישוב אדמית בתאריך 1.10.2021:

$$\text{תקופה ראשונה: } 7/12 \times 12\% \times 185,400 = 12,978$$

$$\text{תקופה שנייה: } 3/12 \times 12\% \times 167,520 = 5,028$$

$$12,978 + 5,028 = 18,004 \text{ זיכוי}$$

בשדה 327\287 ירשם מספר חודשים 07, קוד תקרה 17 (סכום תקרה 185,400), אחוז הנחה 12%

בשדה 111\096 ירשם מספר חודשים 03 קוד תקרה 06 (סכום תקרה 167,520), אחוז הנחה 12%

הערות

- תושב המתגורר יום אחד במהלך חודש יקבל את ההטבה לאותו החודש.
- במעבר מישוב מזכה אחד לישוב מזכה שני במהלך שנת 2021 יתבצע החישוב במחשב רק במקרה בו אין שני קודי תקרות לאותו ישוב (המופיע בנספח ג ברשימת הישובים). כלומר:

הגיע מישוב מזכה אחר החל מחודש יולי או עזב לישוב מזכה אחר עד חודש יוני. בשאר המקרים החישוב יעשה באופן ידני במשרדים עם שימוש בשדה 038 זיכוי מאולץ.

• ייתכנו מקרים בהם חישוב המס בטופס 106 או תאומי המס לא יהיה זהה לחישוב המס בדוח השנתי. החישוב הנכון הוא החישוב בדוח השנתי.

לצורך מימוש ההטבה על התושב לצרף טופס 1312 א' (מופק על ידי הרשות המקומית) לדוח השנתי. ניתן לראות את קוד התקרה ושיעור הזיכוי ממס בהתאם לאותו ישוב, בהתאם לרשימת היישובים בפרק ט' בחוברת דע זכויותיך וחובותיך.

3.7 שינויים בטופס 6111

בטופס 6111 בפרטים המזהים יירשם קודם מספר תיק מ"ה של הנישום ולאחריו יירשם מספר ת"ז של הנישום בעל העסק.

בחלק א של הטופס: "נתוני רווח והפסד" נוסף השנה סעיף מיוחד לרשום הוצאות מחקר ופיתוח לפי פרוט ההוצאות. במקביל בוטלו שדות לרשום הוצאות מחקר ופיתוח מסעיפים אחרים בדוח. בסעיף הכנסות אחרות נוסף שדה 5270 (חדש): "הכנסות/ מענקים (לדוגמה מהמדען הראשי)". כמו כן, בכל שדה "הוצאות אופציות לעובדים" בטופס, נוספה המילה ש"כר.

בחלק ב של הטופס: "נתוני דו"ח התאמה למס" נוסף שדה ייחודי לתאום הוצאות בגין תרומות. דוח של יחיד החייב בהגשת טופס 6111 (לפי מחזור עסקאותיו) והצהיר בטופס 1301 שלא חלה עליו חובת דיווח- יעוכב לניתוב.

4. דגשים בדוחות לחברות לשנת 2021

4.1 מיסוי קיבוצים

בתיקון 236 לפקודה, תוקנו סעיפים 54-58 המתייחסים לקיבוץ השיתופי ונוספו סעיפים 60א ו-60ב, העוסקים בדיווח הכנסות הקיבוץ המתחדש. הדיווח לגבי קיבוצים שיתופיים נותר, ללא שינויים מהותיים. כלל הקיבוצים מדווחים על הכנסתם בטופס 1228 המצורף והמשודר לדוח השנתי (טופס 1214).

קיבוץ מתחדש- ידווח על הכנסתו בהתאם לסעיף החל עליו קר': סעיף 60א או סעיף 60ב לפקודה. קיבוץ מתחדש שחל עליו סעיף 60א לפקודה יצרף לדוח השנתי טופס 1229 ו-1229א (גיליונות אקסל), יש לוודא כי מוגשים הטפסים לפי הגרסה המעודכנת הקיימת באתר רשות המסים. קיבוץ מתחדש שחל עליו סעיף 60ב' לפקודה יצרף לדוח השנתי טופס 1229 ו-1229ב שהינו גיליון אקסל (טופס/גיליון חדש).

טופס 1229 ב (חדש) -טופס דיווח לקיבוצים שחל עליהם סעיף 60ב. הטופס כולל את שמותיהם ומענם של חברי הקיבוץ, את החלק לו זכאי כל אחד מהם בהכנסת הקיבוץ, על פי מקור ההכנסה, ואת שיעור המס המיוחס לכל אחד מהם בהתאם ליתר הכנסותיהם.
טופס זה המוגש כדוחות אקסל הוא למעשה הדוח המקוון כאמור בפקודה.
קובץ האקסל (טופס 1229 א או טופס 1229 ב) יוגש בנוסף גם למנהל תחום המחלקה החקלאית בחטיבת המקצועית של רשות המסים לכתובת המייל:
gadihi@taxes.gov.il

הסבר מפורט על דרך המיסוי והדיווח לקיבוצים בדוח השנתי ראה סעיף 4.1 להוראת ביצוע 05/2021 "ניתוב שלב א" לדוחות לשנת מס 2020.
הדברים האמורים נכונים גם למושב שיתופי בהתאם לתקנות סוגי אגודות שיתופיות (סוגי אגודות) התשס"ן 1995, בעניין זה ראה סעיף 61 לפקודה.

4.2 מענקי קורונה

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בארץ ובעולם, נחקקו חוקים ותקנות לשעת חירום וכן החלטת ממשלה בדבר מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות הקבועות בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה – החלטת ממשלה- מספר החלטה 5015 (24.4.2020).
מכח חוקים, תקנות והחלטות אלו ניתנו לעסקים מענקים בגין השתתפות בהוצאות קבועות, מענקים אילו מהווים הכנסה לעניין הפקודה ולכן יכללו בדיווח הכנסות החברה בדוח השנתי, אך לא יחשבו חלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לעניין חוק מע"מ, קרי אינם חייבים במע"מ. מידע לגבי סכום מענק השתתפות בהוצאות קבועות בעסק ותאריך קבלתו, ניתן לראות בפורטל המייצגים, ובשאלות-002-129 ו-INTV, בטבלת מידע, להלן הטבלה:

סוגי מענקים	סך מענקים שהתקבלו (בניכוי מענקים שהוחזרו) בשנת 2021	מענקים שהתקבלו בגין שנת 2020 בניכוי מענקים שהוחזרו	מענקים שהתקבלו בגין שנת 2021 בניכוי מענקים שהוחזרו
מענקי קורונה			
ניכוי במקור שדה 010			

דגשים לטבלה:

עמודה א -מייצגת את כל המענקים שהתקבלו ו/ או הוחזרו על ידי החברה בשנת 2021.

עמודה ב - מייצגת את כל המענקים שהתקבלו ו/או הוחזרו על ידי החברה בגין שנת 2020, כולל מענק פגיעה ממושכת.

עמודה ג - מייצגת את כל המענקים שהתקבלו ו/או הוחזרו על ידי החברה בגין שנת 2021. אופן הבקשה להגשת המענק, חישוב סכום המענק והתנאים לזכאות למענק, מפורטים בהחלטת הממשלה המצוינת לעיל. לעניין זה ראו גם הוראת ביצוע 9/2020 "יישום תקנות שעת חירום נגיף קורונה- מענק סיוע לעצמאים".

בדוח השנתי מענק הוצאות קבועות שמקבלת חברה ירשם כחלק מההכנסה הרגילה בשדה 020 אך לא יכלל במחזור ההכנסות (שדה 094). במקרה וההכנסה הכוללת את מענק הקורונה גבוהה מהמחזור, יש לשדר בשדה 089 את סכום הפרש.

4.3 רווחים כלואים

בחוק עידוד השקעות הון נוסף סימן ה' לפרק השביעי: "מס חברות על הכנסה צבורה- הוראת שעה לעניין הכנסה שנצברה עד תם שנת 2020". הוראת שעה זו מאפשרת משיכת "רווחים כלואים" (רווחי חברות הממוסות תחת חוקי עידוד), במטרה להגדיל את הכנסות המדינה. הוראת השעה תהיה תקפה לשנים 2021 ו-2022 ותאפשר משיכת הרווחים הכלואים בהטבת מס. בתמורה להטבת המס תהיה החברה חייבת להשקיע "השקעה מיועדת" תוך 5 שנים המתחילות בשנת קבלת ההטבה. הוראת השעה זו הינה כמעט זהה להוראת השעה שהייתה בין השנים 2012-2017. עיקרי הוראת השעה:

חברות הממוסות תחת חוקי עידוד השקעות הון, חייבות במס במעמד משיכת הרווחים שנצברו במשך תקופת ההטבות. הרבה חברות על מנת שלא להתמסות ברווחים אלו "חילקו" רווחים אלו בפטור ממס לחברות בנות או דרך השקעת חוץ.

על מנת שלא יימשכו הכספים בפטור ובמטרה להגדיל את הכנסות המדינה נחקקה הוראת השעה המאפשרת הנחה של עד 60% מאותו המס, ובתנאי שחלק מהטבת המס יושקע על ידי החברה להלן: "השקעה מיועדת". הטבת המס הינה תשלום מס בהנחה של 30% משיעור מס החברות לו הייתה חייבת החברה ובתוספת עד 30% הנחה מהמס בהתאם ליחס ההפשרה. יחס ההפשרה הוא סך ההכנסה הצבורה הנבחרת מחולקת בסך ההכנסה הצבורה. סה"כ המס לתשלום לפי הוראת השעה לא יפחת מ- 6%. בנוסף על החברה מתחייבת להשקיע "השקעה מיועדת" במהלך תקופה של 5 שנים שתחילתן בשנה שבה חל מועד הבחירה (2020 או 2021). סכום ההשקעה המיועדת הוא הטבת המס בניכוי 30% מהמס התיאורטי.

דוגמה:

לחברה יש 100 מיליון ש"ח רווחים כלואים "הכנסה צבורה". בגינם הייתה אמורה החברה לשלם מס חברות בשיעור של 25%.

אם החברה תחלק חצי מהרווחים

הטבת המס תהיה: $45\% = 50,000,000 / 100,000,000 * 30\% + 30\%$

המס שיחול על חלוקת הרווח יהיה: $13.75\% = 25\% * 55\%$

$55\% = 45\% - 100\%$

ההשקעה המיועדת תהיה: $1,875,000 = 15\% * 25\% * 50,000,000$

$15\% = 50 / 100 * 30\%$

אם החברה תחלק את כל הרווחים

הטבת המס תהיה: $60\% = 30\% + 30\%$

המס המשוקלל יהיה: $10\% = 40\% * 25\%$

$40\% = 60\% - 100\%$

בכל מקרה המס המוטב יהיה מס סופי לתשלום ללא אפשרות לקיזוז או ניכוי מכל סוג לרבות עודפות.

טופס 970א (חדש) מראה את חישוב ההשקעה המיועדת.

טופס 969א (חדש) בקשה להפשרת רווחים כלואים והודעה בדבר תשלום מס חברות בהתאם להוראת

השעה.

שדות בטופס:

בטופס 1214 נוסף חלק יא "רווחים כלואים" (לפי תיקון 74 והוראת השעה) ובו השדות הבאים:

שדה 217- הכנסה צבורה עד 31.12.2020 (מתוך טופס 969א מצורף)

שדה 218- הכנסה צבורה נבחרת (מתוך טופס 969א מצורף)

שדה 219- המס התיאורטי שהיה חל על החברה לפי סעיף 47 (מתוך טופס 969א מצורף)

שדה 221- סכום ההשקעה המיועדת (מתוך טופס 969א מצורף)

שדה 121- סכום ההשקעה המצטברת (מתוך טופס 970א מצורף)

החל משנת מס 2023 יוצגו השדות 221 ו- 121 בלבד.

חברה שתזוהה כי במערכת הגביה שלמה מס חברות מופחת בגין הוראת שעה זו תחויב לשדר סכומים

חיוביים בשדות 217, 218, 219 ו- 221.

4.4 שינויים בטופס 6111

בחלק א של הטופס: "נתוני רווח והפסד" נוסף השנה סעיף מיוחד לרשום הוצאות מחקר ופיתוח לפי

פרוט הוצאות. במקביל בוטלו שדות לרשום הוצאות מחקר ופיתוח מסעיפים אחרים בדוח.

בסעיף הכנסות אחרות נוסף שדה 5270 (חדש): "הכנסות/ מענקים (לדוגמה מהמדען הראשי).

כמו כן, בכל שדה "הוצאות אופציות לעובדים" בטופס, נוספה המילה ש"כר.

בחלק ב של הטופס: "נתוני דו"ח התאמה למס" נוסף שדה ייחודי לתאום הוצאות בגין תרומות.

אפשרות חדשה שהוספה במערכת: המשרד יכול לתקן את טופס 6111, תוך שמירת הגרסה המקורית. במסך יוצגו שתי גרסאות שידור הדוח, האחת: "תוקן ע"י המשרד" והשנייה: "מקור ששודר ע"י המייצג". כדי להגיע לגרסה המקורית יש ללחוץ על "בחירה" ליד מספר התיק.

4.5 הכנסות מחו"ל נספח ד

בנספח ד' לטופס הדוח השנתי לחברה' לדיווח הכנסות חו"ל, ידווחו ההכנסות לפי מדינה בה נוצרו. בטופס 1323 נוספה עמודה לצד ההכנסות, לרישום שם המדינה ממנה התקבלה ההכנסה. בטופס המקוון ייפתח חלון עם שמות המדינות בו יש לסמן המדינה ממנה התקבלה ההכנסה. לעניין זה ראה גם סעיף 3.3 לעיל.

הכנסות מחו"ל משוק ההון המדווחות בהתאם לטופס 867, כאשר אין בטופס פירוט של מדינות, יש לרשום את שם המדינה בה נסחר נייר הערך. כדוגמא, אם נתקבלו הכנסות ריבית או דיבידנד מניירות ערך הנסחרות בנאסד"ק, יש לרשום ארה"ב. אם הסכום כולל מידע ממספר מדינות, תירשם המדינה בה נסחרים רוב ניירות הערך.

5. ריכוז השינויים בדוחות ליחידים

5.1 ריכוז השינויים בדוחות ליחידים טופס 1301 לשנת המס 2021

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
עדכון סכום. סכום הנכסים בחו"ל עליהם חלה חובת דיווח, עודכן לנכסים ששווים עולה על 1,917,000 ₪ או שווה לו.	חלק א'- פרטים כלליים: ☐ בשנת המס היו לי או לבן/בת זוגי או לילדי שטרם מלאו להם 18, נכסים בחו"ל בשווי של 1,917,000 ₪ או יותר.
עדכון סכום. חובת הגשת דוח שנתי חלה על: 1. מי שהכנסתו החייבת עולה על 647,640 ₪ 2. מי שמחזור המכירות מניירות ערך הנסחרים בבורסה שאינם פטורים ממס, עולה על סכום של 2,583,000 ₪	חלק א'- פרטים כלליים: ☐ בשנת המס הייתה לי או לבן/בת זוגי הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 121ב(ה) לפקודה העולה על 647,640 ₪. ☐ בשנת המס היה לי, לבן/בת זוגי מחזור מכירות מניירות ערך הנסחרים בבורסה שאינו פטור ממס העולה על 2,583,000 ₪.
הגדרת "בן הזוג הרשום".	חלק ב'- פרטים אישיים: "בן הזוג הרשום": הרשום במרשמי רשות המסים "בן הזוג הרשום" ואחראי על הגשת הדוח.

5.2 ריכוז השינויים בדוח מקוצר ליחיד טופס 0135 לשנת המס 2021

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
הגדרת "בן הזוג הרשום".	חלק ב'- פרטים אישיים: "בן הזוג הרשום": הרשום במרשמי רשות המסים כ"בן הזוג הרשום" ואחראי על הגשת הדוח.

5.3 ריכוז השינויים בטופס 6111 לשנת המס 2021

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
החלפה בין השדות של מספר תיק מ"ה ומספר ת"ז של בעל העסק, כך שתיק מ"ה יופיע קודם	פרטים המזהים: מספר תיק מ"ה של הנישום יירשם קודם ולאחריו יירשם מספר ת"ז של הנישום בעל העסק
נוסף פרק ייחודי לדיווח הוצאות מחקר ופיתוח ובו שדות לפירוט ההוצאות.	הוצאות מחקר ופיתוח: נוספו השדות: שדה 2510- שכר עבודה שדה 2520- נלוות לשכר עבודה שדה 2530- הוצאות שכר בגין אופציות לעובדים. שדה 2540- עבודות חוץ. שדה 2550- הוצאות פחת. שדה 2560- אחזקת רכב. שדה 2570- תמלוגים בגין מו"פ שדה 2590- אחרות שדה 2500- סה"כ הוצאות מחקר ופיתוח.
בחלק א הכנסות אחרות- נוסף שדה 5270- הכנסות/ מענקים (לדוגמה מהמדען הראשי).	חלק א – נתוני רווח והפסד הכנסות אחרות- נוסף שדה 5270- הכנסות/ מענקים (לדוגמה מהמדען הראשי).
בדוח התאמה למס נוסף שדה ייחודי לתיאום בגין תרומות.	התאמות נדרשות לצרכי מס (הוסף/הפחת) נוסף שדה 153- הוצאות בגין תרומות.

6. ריכוז השינויים בדוחות לחברות טופס 1214 לשנת המס 2021

מהות השינוי	השינוי בדוחות לעומת הדוחות דאשתקד
נוספו שדות חדשים לדיווח מתוך טופס 969א: שדה 217- הכנסה צבורה עד יום 31.12.2020 שדה 218- הכנסה צבורה נבחרת שדה 219- המס התאורטי שהיה חל לפי ס' 47. שדה 221- סכום ההשקעה המיועדת. נוסף שדה חדש לדיווח מתוך טופס 970א: שדה 121- סכום ההשקעה המצטברת.	חלק יא- רווחים כלואים: חלק חדש בטופס לרישום הכנסות והשקעות מתוך טפסים 969א ו-970א, לחברה שחילקה רווחים כלואים לפי תיקון 74 והוראת השעה.
בשדה 010 נוסף המלל: מס הכנסה שנוכה במקור מהחברה <u>מההכנסות הכלולות בדוח זה.</u>	חלק יח- תשלומים בשדה 010 נוסף המלל: מס הכנסה שנוכה במקור מהחברה <u>מההכנסות הכלולות בדוח זה.</u>

6.1 ריכוז השינויים בדוחות

דוח של יחיד (טופס 1301)

שדות שבוטלו

אין

שדות שנוספו

אין.

סימונים חדשים בדוח והוספת מלל

בחלק ב-"פרטים אישיים" נוספה הגדרת בן זוג רשום

דוח חברה (1214)

שדות שנוספו

שדה 217- הכנסה צבורה עד יום 31.12.2020

שדה 218- הכנסה צבורה נבחרת

שדה 219- המס התאורטי שהיה חל לפי ס' 47.

שדה 221- סכום ההשקעה המיועדת.

נוסף שדה חדש לדיווח מתוך טופס 970א:

שדה 121- סכום ההשקעה המצטברת.

טופס 6111

שדות שנוספו

שדה 2510- שכר עבודה

שדה 2520- נלוות לשכר עבודה

שדה 2530- הוצאות שכר בגין אופציות לעובדים

שדה 2540- עבודות חוץ

שדה 2550- הוצאות פחת

שדה 2560- אחזקת רכב

שדה 2570- תמלוגים בגין מו"פ

שדה 2590- אחרות

שדה 2500- סה"כ הוצאות מחקר ופיתוח

שדה 5270- הכנסות/ מענקים (לדוגמה מהמדען הראשי)

שדה 183- הוצאות בגין תרומות

שדות שבוטלו

שדה 2055- הוצאות מחקר ופיתוח

שדה 3055- הוצאות מחקר ופיתוח

שדה 3555- הוצאות מחקר ופיתוח

7. שידור הדוח

7.1 שידור והגשת דוחות על ידי מייצגים

שידור דוחות בסביבת האינטרנט מחייב תהליך הזדהות ויתאפשר רק באמצעות זיהוי המייצג על ידי כרטיס חכם של "גורם מאשר", דהיינו כרטיס של חברת קומסיין או פרסונאל אי.די. הזיהוי באמצעות הכרטיס, מאפשר לרשות המסים לזהות את המשדר באינטרנט כמייצג ולתת לו מידע, כפי שניתן בעת שידור דוח בסביבת האינטרא-נט. מייצגים יוכלו לשדר דוחות באינטרנט עבור לקוחותיהם אשר נקלט עבורם יפויי כוח במרשם המייצגים במערך מס הכנסה. מייצגים הפועלים במסגרת חברה - יוכלו הם ועובדיהם לשדר את הדוחות באמצעות כרטיס חכם של "גורם מאשר". מייצגים שאינם מקושרים לשע"מ ואינם פועלים במסגרת חברה-יוכלו הם בלבד לשדר דוחות באינטרנט לאחר הזדהותם בכרטיס החכם של ה"גורם המאשר".

דוחות המוגשים באופן "מקוון מלא" - אישור הגשה דיגיטלי מתקבל במעמד השידור, ללא צורך להגיש דוח מודפס למשרד השומה.

דוחות המוגשים באופן "מקוון" - לאחר שידור הדוח, יש להדפיס את הדוח השנתי, הכולל בר-קוד ולהגישו למשרד השומה יחד עם המסמכים הנלווים אליו, כשהוא חתום על ידי מגיש הדוח. בשידור דוחות באינטרנט ובאינטר-נט – המייצג מקבל "חותמת נתקבל" ממוחשבת והשומה תקלט תוך 24 שעות כל עוד הדוח איננו מעוכב ניתוב או שאין בו ליקוי. בדוחות מעוכבי ניתוב, תישלח השומה לאחר ניתוב א'.

7.2 שידור דוחות על ידי נישומים לא מיוצגים

שידור דוחות על ידי נישומים בלתי מיוצגים ייעשה בסביבת האינטרנט, כאשר השידור מחייב תהליך הזדהות וייעשה לאחר קבלת קוד במערכת.

7.3 החתימה על הדוח השנתי

7.3.1 דוחות המשודרים ב"אופן מקוון" –

נדרשת חתימת הנישום על גבי פלט הדוח המופק ממערכת המחשב של רשות המסים. עם זאת, בדוחות לשנות המס 2015 עד 2021, ניתנת אפשרות למייצגים להגיש את הדוח המופק מתוכנה להגשת דוחות (או דוח ידני), כשהוא חתום על ידי הנישום, וזאת בנוסף לפלט הדוח של הגרסה האחרונה ששודרה. הדוח החתום חייב להיות זהה לפלט הדוח ששודר ויש לוודא זאת בעת ניתוב הדוח. לחתימה בדוח ששודר באופן מקוון מלא, ראה להלן.

7.3.2 דוחות המשודרים באופן "מקוון מלא" (טופס 1301)–

7.3.2.1 שידור על ידי בן זוג רשום:

אין צורך בחתימה נפרדת על טפסים ונספחים לדוח השנתי וניתן להסתפק בהצהרה המופיעה בעת שידור הדוח השנתי, לפיה, הדוח על נספחיו וצורפותיו מלאים ונכונים. בשידור דוח באינטרנט על ידי בן הזוג הרשום אין חובה לצרף טופס 1301 חתום, כל עוד הדוח הוגש באופן מקוון מלא על ידי בן הזוג הרשום. תהליך ההזדהות יחד עם אישור הגשת הדוח בתום תהליך השידור, משלים את הדרישה לחתימה.

7.3.2.2 שידור על ידי מייצג/ בן זוג שאינו רשום:

במקרה בו הוגש הדוח באופן מקוון על ידי מייצג או בן הזוג שאינו בן הזוג הרשום, יש לצרף לדוח קובץ סרוק של העמוד הראשון של הדוח השנתי שהופק מהמערכת (ועליו ברקוד), כשהוא חתום על ידי בן הזוג הרשום. למייצגים ניתנה הקלה, כך שיוכלו לצרף דוח שלא הופק מהמערכת (ואינו כולל בר קוד) כשהוא חתום על ידי הנישום. במקרה כזה, יש לסרוק ולצרף את כל עמודי הדוח השנתי עם +החתימה.

7.3.3 דוחות המשודרים באופן "מקוון מלא" (טופס 1214)

דוח של חברה יחתם על ידי מורשה חתימה של החברה. שידור והגשת הדוח על ידי מייצג תכלול קובץ סרוק של העמוד הראשון של הדוח השנתי שהופק מהמערכת (ועליו ברקוד), כשהוא חתום

על ידי מורשה חתימה. במקרה והדוח הופק ממערכת אחרת ואינו כולל בר קוד, יש לסרוק ולצרף את כל עמודי הדוח השנתי.

7.3.3.1 חתימה על דוח כספי-

הגשת דוחות הכספיים חתומים כנדרש על פי כל דין כשהם סרוקים. או העברת הדוח הכספי בשני קבצים, קובץ דוח כספי מלא לא חתום וקובץ הכולל עמודים רלוונטיים מתוך הדוח חתומים על ידי מנהלי החברה. המייצג יודיע כי עמודים אלו הינם מדוח כספי הזהה לדוח הכספי שהוגש.

7.3.4 תאריך ההגשה-

מועד ההגשה יחשב התאריך בו התקבל אישור הגשה מהמערכת. כל עוד לא בוצעה הגשה באופן מקוון, לא ייחשב הדוח כדוח שהוגש. לאחר ביצוע אישור הגשה מקוון, לא ניתן לעדכן או לשנות את הדוח השנתי באופן מקוון, אך ניתן לצרף מסמכים לדוח.

7.3.5 דוחות המשודרים על ידי מייצג באופן "מקוון מלא"-

בדוחות המשודרים על ידי מייצג ניתן להסתפק בהצהרת המייצג הנמצאת בתוך תהליך שידור הדוח המקוון ולראות באישורים הבאים ככאלו שנחתמו על ידו: חוות דעת מייצג על אישורי ניכוי מס במקור, דוח התאמה לצורכי מס, חוות דעת המבקר על הדוחות הכספיים ואישור רו"ח על הפרשי הצמדה פטורים.

7.4 שאילתה IDON

בשאלתה IDON הפתוחה למייצגים ומאפשרת מעקב אחרי הגשת הדוחות של לקוחותיהם, נוספה אופציה 11 "מסמכים חסרים". באפשרות זו יכול המייצג להפיק רשימות של מיוצגיו, שבתיקם קיימת דרישה למסמך חסר. כמו כן, ניתן לפלח את רשימת כל המיוצגים לפי מספר תיק או שנת מס.

8. ניתוב שלב א' של הדוח

8.1 קבלת דוחות ושידורם

בשלב ניתוב א' נבדקת שלמות ונכונות הדוח על כל הנספחים והמסמכים המצורפים אליו. החל מדוחות לשנת מס 2019 קיימת אפשרות לשידור דוחות ב"אופן מקוון מלא", קרי שידור הדוח והגשתו יעשו באופן מקוון וללא צורך בהגעה ובהגשה במשרדי השומה. בהתאם לכך ומכיוון שאין דוח מודפס, אופן הניתוב בשלב א' לדוחות שהוגשו "באופן מקוון מלא" השתנה ואף הוא ייעשה באופן מקוון. לגבי הדוחות המוגשים באופן ידני או באופן מקוון חלקי (ללא

(הצרופות), ניתוב שלב א' ייעשה כבעבר. יצוין כי, מהות הניתוב והבדיקות אותן יש לעשות היינו, בדיקת שלמות ואימות המסמכים לא השתנתה.

8.2 קבלת דוחות ששודרו באופן מקוון מלא

הדוח מתקבל במחלקות השירות או המש"מ, נערכות בו הבדיקות על פי הוראת ביצוע 4/20, צירוף טופס חתום על ידי הנישום, אימות כתובות, אימות ענף כלכלי ומצב משפחתי. בעת שידור והגשת הדוח נקלט תאריך ההגשה במערכת באופן אוטומטי ללא צורך בקליטת הדוח באמצעות שאילתא 1326 על ידי מחלקת השירות. תאריך ההגשה ייחשב התאריך בו בוצעה בפועל ההגשה באופן מקוון וניתן אישור.

8.2.1 אישור ותאריך השומה לדוחות ששודרו באופן מקוון מלא:

דוח ששודר באינטרנט על ידי נישום בלתי מיוצג – אישור הגשה הוא תאריך קבלת אישור הגשה דיגיטלי במערכת. השומה תאושר לאחר ניתוב ותשלח בדואר. תאריך הגשת הדוח נותר תאריך קבלת אישור ההגשה.

דוח ששודר על ידי מייצג (אינטרנט או אינטרא-נט) – אישור הגשה הוא תאריך קבלת אישור הגשה דיגיטלי. במקרה והדוח הוא מעוכב ניתוב, השומה תאושר לאחר ניתוב. בכל מקרה אחר השומה תאושר באופן אוטומטי בתוך 24 שעות, ללא קשר אם הסתיים הטיפול במחלקת השירות והשומה תשלח בדואר.

8.2.2 בקשות להחזר מס סוג תיק 91 ו-95:

במקרים אלה הדוחות עוברים ישירות לחוליה 17/18/19. בשלב זה, הטיפול בדוחות אלה כולל בדיקות הרשת והניתוב יתבצע בחוליה.

8.3 המערכת לניהול דוחות מס הכנסה

לשם קליטתם של הדוחות ששודרו באופן מקוון מלא ולצורך ניהול וטיפול בהם במחלקות השונות החל ממחלקת השירות וכלה בחוליית השומה, הוקמה מערכת לניהול דוחות מס הכנסה (להלן: "המערכת לניהול דוחות"/"המערכת"), לשימוש עובדי המשרד. במערכת זו יוצגו התיקים ששודרו באופן מקוון מלא וכן התיקים שהועברו על ידי המייצגים באמצעות מערכת מפ"ל ומערכת פניות מייצגים. בנוסף, במערכת לניהול דוחות מוצגים גם הדוחות שנסרקו במסגרת פיילוט סריקת דוחות שנערך לפני כשנתיים.

במערכת לניהול דוחות יוצגו ברשימות מאגר, כלל הדוחות השייכים למשרד השומה. ברשימות מסודרים הדוחות על פי סדר הגשתם ובכל דוח מופיעים פרטים כגון, סוג תיק, חוליה, משרד, סכום החזר, שומה בהמתנה וסטטוס הטיפול בתיק. באפשרות המשתמש להתאים את המידע המופיע בטבלה בהתאם לנתונים להם הוא זקוק לצורך עבודתו. המערכת מציגה את הדוח המלא שהוגש על כל נספחיו ומאפשרת גישה למערכת מסמכים חסרים, למערכת 6111, וכן מאפשרת **תיעוד**

פנייה לנישום או בירור במשרד. יצוין, שדוחות מסוג 9.1 ודוחות מסוג 9.5 לא נמצאים כיום במאגר הדוחות של מחלקת השירות"ת אלא רק ברשימות המאגר של חוליה 17 או 18.

הסבר מפורט על השימוש במערכת ובאפשרויות הגלומות בה, ניתן למצוא בחוברת בפורטל החוליה המרכזית.

8.3.1 רשימות מאגר במחלקת השירות"ת (הרשת) והמש"מ

לעובדי הרשת פתוחות רשימות מאגר של דוחות לטיפול. ממונה מחלקת הרשת רשאי להקצות לעובדיו את הדוחות לטיפול, אך באפשרות העובד לטפל בדוחות גם ללא הקצאה. בסיום טיפול מחלקת השירות"ת וסימון במערכת ייגרע התיק מרשימת עבודה של העובד ויעבור לרשימות מאגר לטיפול החוליה המרכזית.

8.3.2 רשימות עבודה בחוליה מרכזית

דוחות שהוגשו באופן מקוון במערכת והסתיים בהם הטיפול במחלקת השירות"ת או המש"מ, מוצגים ברשימות עבודה לחוליה המרכזית. הרשימות מסודרות לפי תאריך הגשת הדוחות. עובדי החוליה המרכזית רשאים להיכנס למאגר הדוחות של חוליה 20 ו-21. בסיום הניתוב בשאלתא ISUM, הדוח ירד אוטומטית מרשימת העבודה של הנתב ויעבור לרשימות מאגר לניתוב ב'. דוחות ששודרה בהם הנמקה 75/77 וסומנו כדוח הממתין לתגובת נישום, לא ירדו מרשימת העבודה של נתב א'.

יצוין, שביצוע ניתוב שלב ב' או סעיף שומה בהסכם או שומה לפי מיטב השפיטה יגרעו את הדוח מרשימת העבודה של ניתוב שלב א'.

תפריט עבודה לעובדי החוליה המרכזית

רשימות ניתוב א- ברשימות אלו נכללים כל הדוחות אשר עברו בדיקת רשת ונמצאים בסטטוס ממתין לטיפול או סומנו בסטטוס בירור או ממתין לתגובת נישום.

דוחות בניתוב ב'-ברשימה זו נכללים שני סוגי דוחות:

דוחות בהם הוגשו מסמכים נוספים בתהליך ניתוב ב' ודוחות שהועברו לטיפול החוליה המרכזית על ידי רכז השומה.

רשימות מסמכים- ברשימה זו נכללים כל הדוחות שעברו ניתוב ב' או ירדו מרשימות ניתוב ב' ולאחר מכן הוגשו מסמכים נוספים.

8.3.3 דוחות עם מס ששולם ביתר במערכת

דוחות עם החזרים המופיעים ברשימות מעודכנים פעם ביום מול שאלתות הגביה. החזר שמופיע ברשימת המאגר ומסומן ב- V הינו החזר מעודכן. במסך מידע על הדוח יופיע גובה החזר מעודכן וכן גובה החזר מקורי שהוא החזר שהיה במילוי הדוח לראשונה. באמצעות מסך "קריטריונים נוספים לשליפה מרשימה" ניתן להפיק רשימת דוחות עם החזר הכוללת

החזרים לאישור רכז, החזרים לאישור פקיד שומה וכן החזרים אחרים המעוכבים מסיבות שונות. ניתן להפיק כל רשימה בנפרד או רשימה אחת הכוללת את כל סוגי החזרים.

8.4 ניתוב שלב א' בעולם של דוח ללא נייר

אופן ניתוב שלב א' של הדוח, בדיקת שלמות המסמכים, ואימות המסמכים מתבצעים כבעבר, באמצעות השאילתות השונות.

הדוחות ששודרו באופן מקוון מלא אינם מודפסים או מוגשים פיזית למשרד השומה והם מופיעים כרשימות מאגר במחשב. הניתוב נעשה באמצעות המערכת. נתב שלב א' נכנס למערכת לרשימת עבודה (מאגר) הכוללת את כל הדוחות שהוגשו ושייכים לחוליה לרבות דוחות שהוגשו לאחר שומה 04 ודוחות בהם בוטלה השומה ב-ISIF. דוח שבוטלה בו שומה כולל שם המבטל, תאריך הביטול והחזרת הדוח לתהליך הרשת. הנתב יכול למשוך תיקים לטיפול או לטפל בתיקים שהוקצו עבורו על ידי הרכז. רכז חוליה מרכזית וממונה רשת, רשאים להעביר דוח מעובד לעובד ללא צורך בהחזרה למאגר תוך שמירה על שלב טיפול בתיק.

8.4.1 סדר עדיפויות בניתוב ובשידור

ככלל, סדר עדיפות בטיפול וניתוב באמצעות המערכת לניהול דוחות לא השתנה ויש לטפל בדוחות בהתאם לתאריך הגשתם, דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון (פיפו).

8.4.2 ניתוב באמצעות המערכת לניהול דוחות

אופן הניתוב נותר כשהיה, יש להמשיך באותן הבדיקות של הניתוב ולאמת את המידע הרשום בדוח מול השאילתות הרלוונטיות. במסך הנתב יוקרן הדוח מהמערכת לניהול דוחות לצד המסמכים בדוח ולצד השאילתה הרלוונטית.

ניתוב הדוחות באמצעות המערכת נעשה כאמור בעזרת רשימות, אשר ממוינות לפי סדר הגשת הדוחות כך שדוח שהוגש ראשון ינותב ראשון. יחד עם זאת המערכת מאפשרת ליצור רשימות עבודה בהתאם למיון אותו בוחר העובד/ הרכז. קדימות בניתוב וטיפול יש לתת לרשימות הממוינות לפי החתכים הבאים: דוחות מעוכבים בניתוב (שומות בהמתנה), דוחות עם תביעה למענק עבודה, דוחות עם החזר מס, דוחות ששודרו באינטרנט על ידי נישום, דוחות מייצגים.

8.4.3 ניתוב דוחות שהוגשו באופן ידני

אופן הניתוב ימשיך להיעשות כבעבר, משנמסרה לעובד חבילת דוחות לשידור ינהג העובד לפי סדר קבלת הדוחות על ידו. אם מוגשת בקשה לשידור מוקדם, יציין האחראי עובדה זו ואת הסיבות לה. בקשה לזירוז טיפול על ידי מייצג/נישום/קרוב, תוגש לרכז החוליה שיאשר אותה על גבי הדוח תוך רישום הסיבה לשידור המזורז.

בשידור שומה מופק פלט הדוח השנתי הכולל בר קוד. בדוחות הכוללים החזר מס, מסומן על גבי הדוח המשודר על ידי מייצג, ליד הבר- קוד: "קיים החזר מס בגובה ___". יש לתת עדיפות לטיפול בדוחות אלו.

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים, ובעיקר לניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס. דוחות שנותבו יסומנו בשאלתא ISUM, בשימוש באופציה F16 לסימון דוח ששודר על ידי מייצג ונותב.

8.4.4 אופן הטיפול בבקשת נישום לתיקון דוח

הוראת ביצוע מספר 3/2018, "אופן הטיפול בבקשת נישום לתיקון דוח על ההכנסות שהוגש על ידו לפקיד שומה", מפרטת בהרחבה כיצד יש לנהוג בבקשות לתיקון דוח. יש להקפיד לפעול בהתאם לנהלים שפורטו בהוראה, המפרידה בין בקשות לתיקונים המהווים תיקון טכני כגון: תיקון טעות אריתמטית או השלמת מסמך שאינו מהותי, שיטופלו על ידי החוליה המרכזית לבין בקשות לתיקונים מהותיים שיועברו לרכז החוליה, כאשר המשך הטיפול בהן יהיה לשיקול דעתו. במקרה בו תוקן הדוח, יש לצרף את הבקשה לתיקון הדוח עם הצרופות לתיקון יחד עם הדוח המקורי. בעת שידור הדוח, יש לשדר שדה 125 ולסמן שהתיקון נעשה ביוזמת הנישום.

8.4.4.1 אופן הטיפול בבקשה לתיקון דוח שהוגש באופן מקוון מלא

הגשת מסמך נוסף שיצורף לדוח, באמצעות מערכת המייצגים, אפשרית רק במידה שהדוח הוגש ב"אופן מקוון מלא". המסמך שהוגש על ידי המייצג יתויק אוטומטית במסמכים של הדוח במערכת ניהול דוחות. צורת הגשה זו מהווה יתרון משמעותי בשמירת המסמכים ובכך שאין צורך לתייקם. דוח בו צורף המסמך יסומן ברשימות הדוחות בצבע סגול עד לסיום ניתוב א'. מסמך שהתווסף על ידי המייצג לאחר שהסתיים תהליך ניתוב א' יצטרף לדוחות ברשימות הנקראות "רשימות ניתוב ב". ברשימות אלו מוצגים כל הדוחות בהם הגישו המייצגים מסמכים נוספים לאחר סיום ניתוב א' וכן כל הדוחות אשר הועברו מרכזי השומה לטיפול חוזר של חוליה מרכזית. דוח שצורפו בו מסמכים לאחר סיום ניתוב ב' יכלל ברשימה הנקראת "רשימת מסמכים". מסמכים שנוספו לדוחות השייכים לחוליות 17/18/19 לאחר ניתוב א', יופיעו גם הם ב"רשימות מסמכים". עובדי החוליה המרכזית יבדקו את הדוחות בהם הסתיים ניתוב א' או ניתוב ב' ויבחנו את המסמכים שהתווספו לאחר הניתוב.

8.4.5 הוספה/ ביטול מסמך לדוח לאחר הגשה על ידי עובד

ישנה אפשרות להוסיף מסמכים לדוח, לדוגמא טופס חתום החסר בדוח והמייצג השלים ושלח במייל. יש לבחור בסוג המסמך שרוצים להוסיף, לדוגמא: מסמכי עזר, אסמכתאות שנשלחו

על ידי המייצג או הנישום, חישובים המסבירים שדות מסוימים או מסמכי חובה החסרים בדוח. מסמכים אלו ישמרו עם קוד סביבת עבודה – "משרדים" וסטוס הגשה- "אחרי הגשה". מסמך שבוטל יופיע ברשימת מסמכים מבוטלים, ניתן להחזירו לרשימת המסמכים. יצוין כי, קבצי תמונה מסוג JPG לא ניתנים לפתיחה מרובה ויש לפתוח אותם בבחירה פרטנית.

8.4.6 תיעוד מידע חשוב בתיק

ישנה חשיבות גדולה מאוד לתיעוד הטיפול בדוח בכלל ובתיעוד במערכת ניהול דוחות בפרט. יש להקפיד ולתעד כל בירור שנעשה מול הנישום או מייצגו, לתעד שיחת טלפון עם נישום או מייצג, לעדכן בירור או בדיקה מקצועית שנעשתה מול גורם מקצועי או ממונה בתיק הנישום, כך שהמידע יהיה זמין לשומה ולכל מי שמטפל בדוח.

8.4.6.1 תכתובות במערכת לניהול דוחות

יש לרשום ולתעד כל מידע של טיפול ובירור מול הנישום בתיק או בדוח השנתי שהגיש הנישום הנמצא במערכת לניהול דוחות, בהערות לתיק או בתכתובות בדרך של כתיבת תרשומת. התיעוד יישמר יחד עם הדוח במערכת ויעשה תחת האפשרות "תכתובות".

8.4.7 העלאת מסמכים לדוח

לעיתים הנתב נעזר בנייר עבודה עליו נעשו חישובים או במידע מודפס משאילתה רלוונטית נכון ליום השידור שמשמש אותו לניתוב. מדובר במידע חשוב שיש לתיק בתיק הנישום כך שניתן יהיה להתבסס עליו גם בטיפול רכז/מפקח או נתב בשלב הבא. במקרה כזה, יש להדפיס את העמוד הרלוונטי מהשאילתה לסרוק אותו יחד עם נייר העבודה ולהעלותו כקובץ לתיק. יש להקפיד לשמור ולצרף לדוח את המידע שהופק משאילתת INTV ומשאילתת IHON שכן, המידע בשאילתות אלו הוא מידע דינאמי ומשתנה. אופן צירוף המידע למערכת: תחילה יש לשמור את המידע כקובץ במחשב. לאחר מכן יש לצרף את הקובץ בלשונית טיפול במסמכים, על ידי בחירת סוג המסמך ולחיצה על ה+ ופתיחת הכוון בו נשמר המסמך, לצירוף המסמך יש ללחוץ על "אישור". ניתן להוסיף הערה עם הסבר לגבי המסמך. **אופציה נוספת להוספת מידע מתוך שאילתה בשע"מ** היא סימון המידע על ידי כלי חיתוך, בחירה באופציה של "העתק" והדבקה במסך התרשומות.

8.5 עדכון פרטים

יש לוודא שבעת קליטת הדוח במחלקת שירות/מש"מ נבדקו ועודכנו פרטי התיק כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'. לשם כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאילתת INTV ולעדכןם בהתאם.

8.6 עדכון פרטי בנק

בהתאם להוראת ביצוע 09/2014 "עדכון פרטי חשבון בנק ע"י נישומים/מייצגים באמצעות הדוחות שנתיים", על מנת למנוע מצבים בהם החזר המס לו זכאי הנישום הועבר לחשבון בנק לא מעודכן רצוי לעדכן את חשבון לאחר פתיחת תיק במס הכנסה וטרם שידור הדוח השנתי. נישום המבקש לעדכן את פרטי חשבון הבנק (שלא באמצעות פנייה לסניף הבנק עם ה"הודעה על החזר המס"), יכול לעשות כך בכמה אופנים:

א. באזור האישי באתר רשות המסים במשבצת "חשבונות הבנק שלי". אין צורך בצירוף אסמכתא, נתוני חשבון הבנק ייבדקו אם שייכים לנישום או משותפים עם נישום אחר. תהליך הבדיקה ואימות הנתונים ימשך 2-3 ימי עסקים.

ב. על ידי מייצג הנישום בשאליתה 491 ואין צורך בצירוף אסמכתא, נתוני חשבון הבנק ייבדקו אם שייכים לנישום או משותפים עם נישום אחר

בעת הגשת הדוח השנתי, יש לצרף לבקשה אסמכתא מתאימה, דהיינו, צילום המחאה, המעידה שפרטי חשבון הבנק הינם של הנישום או שהחשבון הינו בנאמנות ספציפית כאשר הנישום הינו הנהנה. הנישום ימלא את פרטי חשבון הבנק בשדות 277 ו- 278 בטפסים 1301,1214 ו- 0135. בנוסף, יש לשדר בשדה 280 את הקוד המתאים:

קוד 1- צורפה אסמכתא מתאימה על חשבון הבנק (החשבון יעודכן בתל"מ)

קוד 2- העדכון בתל"מ עדכני יותר (החשבון יעודכן בתל"מ)

קוד 6- תיקי כינוס/ פירוק/פשט"ר/יורשים(לא ניתן לעדכן חשבון בנק ע"י שידור בשומה)

קוד 9- לא צורפה אסמכתא מתאימה על חשבון הבנק (החשבון לא יעודכן והחשבון הקיים בתל"מ יבוטל).

במקרה ואין חשבון בנק תקין מעודכן במערכת, לאחר הגשת הדוח השנתי, תצא שומה הכוללת ספח לרישום פרטי חשבון הבנק, על הספח יש להחתיים את הבנק.

8.7 תשלומי דמי ביטוח לאומי ששילם נישום כעצמאי

סעיף 47 לפקודה קובע כי יחיד שבשנת המס ששילם לביטוח לאומי דמי ביטוח בשל הכנסה שאינה הכנסת עבודה יהא זכאי לניכוי מהכנסתו. הניכוי ניתן בעת חישוב המס על ההכנסות ושיעורו 52% מסכום התשלום.

8.7.1 החזר מביטוח לאומי לעצמאי על תשלומיו ביתר עבור שנים קודמות

לשם קבלת ניכוי בגובה 52% מהתשלומים לביטוח לאומי כעצמאי, מדווח הנישום על תשלומים אלו בטופס 1301 בשדות 089/030 על תשלומים עבור שנים קודמות בשדות 189/130 (שדות המופיעים בדוח המקוון בלבד).

במקרים בהם מתקבל החזר בגין הפרשי שומה שנים קודמות מהמוסד לביטוח לאומי, המשמעות היא שבשנים קודמות ניתן לנישום ניכוי ביתר בגין תשלום דמי ביטוח לאומי, וכתוצאה ממנו הוקטנה הכנסתו החייבת בשנות מס הרלוונטיות. במקרים אלו יש לבטל את הניכוי שניתן לנישום בשנים קודמות.

הנישום יכול לבחור באחת מן האפשרויות הבאות לתיקון הניכוי שנדרש כהוצאה בשנים קודמות:

א. הפחתת ההחזרים מביטוח לאומי עבור שנים קודמות מהתשלומים למוסד אותם הוא תובע על פי סעיף זה בשנה בה מוחזר תשלום היתר. אם הסכום ששולם נטו לביטוח הלאומי הינו חיובי יש לרשמו בשדות 030/089. אם ההחזרים עולים על התשלומים למוסד בגין שנה זו, יש לרשום 52% מהעודף (כהקטנת הוצאה) בטופס 1301 בשדות 250/270.

ב. הקטנת הניכוי הנדרש בשנת התשלום ביתר (שנת המס עברה קיבל החזר) באמצעות פנייה לפקיד השומה ותיקון הדוח לשנת התשלום ביתר.

יודגש, שתיקון הניכוי שנדרש לפי סעיף 47א לפקודה, כמפורט לעיל, יתבצע אך ורק לגבי סכומי הקרן, ללא הפרשי הצמדה וריבית, שהוחזרו לנישום על ידי המוסד לביטוח לאומי, ללא התוספת. בנוסף, ישנם מקרים בהם המוסד לביטוח לאומי מתקן באופן רטרואקטיבי את מעמד המבוטח בביטוח לאומי בשנת המס הקודמת, דבר המשפיע על תשלומי העצמאי. לאחר תיקון זה מפיק המוסד לביטוח לאומי אישור חדש למבוטח.

החל מחודש אוגוסט 2021, מעביר המוסד לביטוח לאומי למערכות שע"מ עדכון בתדירות חודשית לגבי אותם מבוטחים אשר בוצע שינוי בדיעבד לגביהם ואת סכום התשלום המעודכן. בשאלות שע"מ הרלוונטיות – DF בסביבת דוטנט ובשאלתה INTV יופיע תאריך העדכון האחרון של נתון תשלומי העצמאי לביטוח לאומי כמוסבר להלן.

8.7.2 התאמת אישורי ביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי מעביר קבצים לרשות המסים בהם מפורטים הפרשי הזכות בחלוקה לקרן ולריבית. במקביל שונו האישורים השנתיים הידניים המופקים במשרדים במהלך השנה השוטפת, כך שיכללו פירוט של הפרשי הזכות - החזרים מביטוח לאומי עבור תשלומי עצמאים ששולמו בשנים קודמות, תוך הפרדה בין הקרן לתוספת ופירוט בגין איזו שנה התקבל החזר. נישומים שקיבלו החל משנת 2019 החזרים מביטוח לאומי עבור שנים קודמות, יקבלו אישורים לפי הנוסח המתוקן.

התוספת של פירוט הפרשי הזכות טרם עודכנה באישורים השנתיים האוטומטיים שמופקים בתחילת שנה. המוסד לביטוח לאומי נערך לבצע את התוספת של פירוט הפרשי הזכות גם באישורים האוטומטיים שיופקו עבור שנת המס 2022.

שינוי נוסף שנעשה הוא הוספת תאריך הפקת המסמך על גבי האישורים המופקים על ידי המוסד לביטוח לאומי. אם מוגש אישור על ידי נישום השונה מהמידע המופיע בשאילתא INTV או DF יש לבדוק את התאריך המופיע על גבי האישור ואת התאריך המופיע בשאילתא. המידע יילקח מהמקום בו התאריך הוא העדכני ביותר. לתשומת ליבכם יש להקפיד ולהשתמש באישורי המוסד לביטוח לאומי על תקבולים ותשלומים שכתוב עליהם "אישור למס הכנסה".

8.7.3 התאמת המידע המתקבל מביטוח לאומי במערכי שע"מ

המידע המתקבל מהמוסד לביטוח לאומי מוצג כאמור לעיל באופן מפורט במסכי שע"מ, בשאילתות DF, INTV ו-MALL.

שאילתת INTV- הנתון "סכום ששולם נטו" בשאילתא INTV מהווה את סך התשלומים ששולמו על ידי העצמאי לביטוח לאומי באותה השנה בניכוי סכומים שהוחזרו לו על ידי ביטוח לאומי עבור שנים קודמות (קראן בלבד).

בשאילתת זו מוצגים הנתונים: תשלום ביטוח לאומי, הפרשי זכות (הפרשי שומה מביטוח לאומי), המייצג את סך ההחזר שהתקבל מהמוסד לביטוח לאומי עבור שנים קודמות ו- יתרה. הנתונים מיוחסים לכל אחד מבני הזוג באופן נפרד. בשורה נוספת ניתן לסמן – פירוט הפרשי זכות. בסימון כאמור נקבל כמה שולם השנה דמי ביטוח לאומי, הפרשי זכות עבור שנים קודמות (בציון השנה ממנה נובע ההחזר) וסכום ששולם לב"ל נטו. החל משנת 2019 מוצגים הנתונים "הפרשי זכות" ו"פירוט הפרשי זכות" בסכומי הקראן בלבד.

החל מינואר 2022 מופיע גם תאריך העדכון של נתון תשלומי העצמאי לביטוח לאומי במסך הראשי של שאילתת INTV וכן במסך "פירוט הפרשי זכות" עבור כל אחד מבני הזוג. במידה ושני בני הזוג עצמאים, יופיע במסך הראשי של שאילתת INTV תאריך העדכון המאוחר יותר שקיים לגבי אחד מבני הזוג. כדי לראות למי שייך תאריך העדכון יש להיכנס למסך "פירוט הפרשי הזכות".

שאילתת DF בדוטנט- בשאילתת זו יוצגו תחת השורה "תשלומי עצמאים לב"ל" הנתונים הבאים: שנת מס, דמי ב"ל, הפרשי זכאות עבור שנים קודמות (קראן), שולם לב"ל נטו, דמי בריאות, דמי ביטוח שנכחו מדמי לידה וקנס והצמדה. כל שנה מוצגת בשורה נפרדת. בסימון "הפרשי זכות עבור שנים קודמות" נקבל את פירוט ההחזר שהתקבל מביטוח לאומי, עבור איזו שנה התקבל, הפרש שומה קראן וסכום הפרשי ריבית והצמדה.

החל מאוגוסט 2021 מופיע בשאילתת גם תאריך עדכון. תאריך זה מתעדכן ככל שהמוסד לביטוח לאומי ביצע שינוי רטרואקטיבי לגבי המבוטח וישנה השפעה על תשלומי המבוטח ולפיכך על הניכוי שיכול לדרוש בדוח השנתי בשדה 030/089. המידע מתעדכן בתדירות חודשית.

שאלתה MALL – בשאלתה זו מוצגים תחת סעיף תשלומים לב"ל, הנתונים: סה"כ שולם, קנס+ הצמדה ו-סכום זיכוי. הנתונים מוצגים לפי שנות מס כל שנה בעמודה נפרדת.

8.8 מסמכי מקור בהגשת דוח שנתי מקוון מלא

בשידור והגשת הדוחות השנתיים באופן מקוון מלא מצורפים המסמכים כשהם סרוקים. יחד עם זאת, במקום בו קיימת דרישת מסמכים, מוטלת חובה על הנישום לשמור את מסמכי המקור ולהציגם בהתאם לדרישת פקיד השומה.

חובה על הנישום לשמור מסמכים מקוריים למשך 7 שנים ובפרט קבלות על תרומות, הצהרות שונות עליהן מבוסס הדוח (כמו הצהרת בן זוג על הגשת דוח שנתי בנפרד), אישורים מרשויות מס בחו"ל עליהם ביסס דרישת זיכוי מס לפי סעיף 204 לפקודה, אישורי תושבות וכדומה. מסמך שהתקבל כקובץ חתום דיגיטלי יש לשמור את הקובץ החתום ולא את הפלט המודפס. ככל והסוגיה נמצאת במחלוקת (הליכי שומה, השגה וערעור לאותה שנה) יש לשמור את מסמכי המקור עד לסיום ההליכים.

8.9 תיקונים/ניתוב בשומה עצמית ושימוש במערכת מסמכים חסרים

בסעיף זה רוכזו נהלים והנחיות בכל הנוגע לעריכת תיקונים בדוח, תוך שימת דגש שאין לערוך שינויים בשומות עצמיות, אלא במקרים שיפורטו להלן, ותוך שנעשה שימוש בקודי הנמקה נכונים ומשלוח הודעה לנישום על כך באמצעות "מערכת מסמכים חסרים".

יובהר, כי אין לערוך שינויים בשומה העצמית של הנישום, זאת למעט במקרים המפורטים בסעיף 145(א)(3) לפקודה או במקרה שבו לא צורף מסמך לביסוס הטבת מס שנתבעה בדוח: ניכוי, זיכוי, פטור ו/או אישור על ניכוי מס במקור לביסוס. כל אלו מהווים להלן "עילה להפחתת מס לתשלום". בדוח בו לא צורף מסמך לביסוס עילה להפחתת מס לתשלום - הדוח של הנישום לכאורה דוח חסר ויש לפעול כפי שיפורט להלן.

8.9.1 קישור המערכת לניהול דוחות למערכת מסמכים חסרים

המערכת לניהול דוחות מקושרת למערכת מסמכים חסרים כך שעובד רשת או נתב המטפל בדוח ורוצה לשלוח מכתב לנישום דרך מסמכים חסרים יוכל לעשות זאת דרך המסך של צפייה בדוח, ממנו ניתן לעבור גם לטופס 6111 או לטפסים 1301 או 1214.

8.9.2 שיפורים במערכת מסמכים חסרים

על מנת לוודא שבמקרים של דוח חסר או שינוי בשומה העצמית, תישלח לנישום או למייצג הודעה על כך.

בכל רישום של הנמקה (35 או 75 או 77) כתוצאה משינוי בשומה העצמית ו/או דוח חסר, המערכת מחייבת לשלוח מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים".

8.9.3 דוח חסר – ללא צירוף מסמכים מתאימים – (הנמקה 35)

הטבות מס שונות הנוגעות לפטורים, ניכויים, זיכויים וכן אישורים לניכוי מס במקור, הינם פרט שיש לצרף לגביו מסמך לביסוסו ודיווח בשדה ייחודי בדוח השנתי.

לאור חשיבות ו/או שכיחות דרישת ההטבה בקרב הנישומים, צוין במפורש על ידי רשות המסים בגב טופס 135 ובחברת דע זכויותיך וחובותיך מהם הטפסים או המסמכים אותם חייבים לצרף לשם קבלת אותה הטבה. לדוגמא: תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות ועוד.

אי צירוף מסמך שנדרש כאמור לעיל, פוגם לכאורה בדוח שהוגש. הואיל ותוצאה של אי הגשת דוח היא בעלת השלכות משמעותיות ועל מנת להקל על ציבור הנישומים - נוקטת רשות המסים עמדה לפיה, לא יראו באי צירוף המסמך כאמור, כאילו לא הוגש דוח. הדוח ייקלט אך אותה הטבת מס שלא בוססה במסמך הנדרש, לא תובא בחשבון בחישוב המס של הנישום, כל עוד לא הושלם המסמך החסר.

לפיכך במקרים אלה יש לשלוח לנישום מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים" ולאחר מכן לשדר את הדוח עם קוד הנמקה 35.

8.9.4 עריכת תיקונים בשומה עצמית (שומה 00) – (הנמקה 56)

סעיף 145(א)(3) לפקודה קובע, כי פקיד השומה רשאי תוך שישה חודשים מיום קבלת דוח שהוא שומה עצמית, לתקן את הדוח שהגיש הנישום ויוסיפו לראות את הדוח כשומה עצמית, גם לאחר שפקיד השומה עשה את התיקונים וזאת במקרים הבאים:

- תיקון טעות חשבון שנפלה בדוח.
- יישום הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית או לחלק ממנה ולא ניהלם, או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לנהלם, או לא ביסס את הדוח שלו על פנקסי החשבונות.
- יישום הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.

יודגש כי, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית על פי סעיף זה, למעט במקרים שצוינו לעיל. במקרים אלה יש לשדר את הדוח עם קוד הנמקה 56.

8.9.5 דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים לא מהותיים – (הנמקה 75)

הנמקה 75 נרשמת במקרים בהם חסרים מסמכים שהיעדרם אינו גורם לכך שיראו בדוח כדוח שלא הוגש כגון: הגשת הדוח ללא טופסי 106, מילוי הדוח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס או גילוי ליקויים בדוח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית לפי סעיף 145(א)(3). במקרים אלה יש לדרוש מהנישום את המצאת המסמכים החסרים באמצעות מערכת מסמכים חסרים ולרשום הנמקה 75. יש לעקוב אחר קבלת המסמכים החסרים ולהסיר רישום

הנמקה 75 בעת קבלתם. הנמקה 75 גורמת לעיכוב החזר מס ולמניעת מתן אישור פטור מניכוי מס במקור.

יובהר, כי המערכת לא תאפשר לשדר את הדוח עם קוד הנמקה 75 אם לא נשלח מכתב ממערכת מסמכים חסרים. במקרים בהם הליקוי תוקן יש לבטל את ההנמקה המעכבת את החזר המס. במקרים בהם מדובר בבקשת הסברים והבהרות ביחס לנתונים שנרשמו בדוח, לדוגמה כאשר המחזור המדווח בדוח שונה מהמחזור שדווח למע"מ או שיש פער במענקים המדווחים, אין הצדקה לרישום הנמקה 75 הואיל ולא מדובר במסמך חסר. יש לברר עם הנישום או מייצגו את הסיבות לחוסר ההתאמה ולנהל מעקב אחר התשובות. יובהר, כי אין לתקן את המוצהר אלא במקרה של קבלת הסכמה של הנישום או מייצגו לתיקון. יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדוח. במקרים בהם לא סופקו הסברים לאי ההתאמה וכן לא ניתנה הסכמה לתיקון הדוחות או לא נוצר קשר עם הנישום, יש לשקול העברת התיק לטיפול שומתי. ניתן להפיק רשימות עבודה ולעקוב אחר דוחות בהם נרשמה הנמקה 75 באמצעות שאילתה IDOC אופציה 50.

8.9.6 דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים מהותיים-(הנמקה 77)

במקרים שבו הדוח הוגש כשלא צורפו אליו מסמכים מהותיים, כגון: מאזן אֶן דוח רווח והפסד אֶן דוח התאמה אֶן שהדוח הכספי הוא ללא חוות דעת רואה חשבון וכיוצ"ב, חסר העולה כדי קביעה לפי סעיף 131(ו) לפקודה לפיה רואים את הנישום כמי שלא הגיש דוח, זולת אם יגיש את המסמכים תוך מועד שהתיר לו פקיד השומה.

בנסיבות אלו יש לשדר קוד הנמקה 77 ולדרוש מהנישום השלמת המסמכים החסרים למסמך שהגיש על מנת שיחשב כדוח שהוגש.

יובהר, כי המערכת לא תאפשר לשדר את קוד הנמקה 77 (דוח סתמי), אם לא נשלח מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

אם המסמכים החסרים לא יומצאו תוך 30 יום, יש ליישם את הקביעה לפי סעיף 131(ו) לפקודה וזאת על פי החלטת הרכז באמצעות שאילתה ISIF.

8.9.7 אי התאמה בין הנתונים שדווחו בדוח השנתי לנתונים הקיימים במרשמים אחרים בשע"מ

במקרים בהם במרשמים בשע"מ קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, לדוגמה: מקום עבודה נוסף, הכנסות ריבית, פיצויים מקרן הפיצויים לפי חוק מס רכוש, יש לברר עם הנישום או מייצגו את הסיבות לחוסר ההתאמה ולנהל מעקב אחר התשובות.

במקרים שהברור נעשה בשיחה טלפונית, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדוח. לאחר קבלת התשובות, תיקון הדיווח על ידי הנישום או קבלת הסכמת הנישום

או מייצגו לתיקון בכתב (לצרף תיעוד כאמור לדוח), יש לתקן את הדוחות בהתאם. תיעוד שיחה טלפונית עם הנישום או מייצגו בתיקים ששודרו באופן מקוון מלא, תירשם במערכת התרשומת. יובהר, כי אין לתקן את המוצהר אלא במקרה של קבלת הסכמה של הנישום או מייצגו לתיקון. במקרים בהם לא סופקו הסברים לאי ההתאמה וכן לא ניתנה הסכמה לתיקון הדוחות או לא נוצר קשר עם הנישום, יש לשקול העברת התיק לטיפול שומתי.

8.9.8 ניתוב דוח ששודר באופן מקוון (אינטרנט או רשת המייצגים)

א. ניתוב דוח ששודר באמצעות האינטרנט

דוחות המשודרים באינטרנט על ידי נישומים בלתי מיוצגים, לא נקלטים בעת שידור הגשת הדוח אלא לאחר קליטתו ע"י הנתב.

בעת שידור הדוח בשאילתא ISUM, בנוסף להנמקה המתאימה, חובה לשדר בשדה 333 ליחיד ובשדה 222 לחברה את אחד הקודים 1, 2 או 3 בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו באתר האינטרנט, כמפורט להלן:

▪ **קוד 1** – "הדוח נקלט ושודר ללא תיקון". לדוגמא, במקרה בו שודרו כל השדות הרלבנטיות בדוח. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: *"הדוח שהגשת התקבל במרשמנו. בהתאם לכך, חושב המס המגיע עפ"י הכנסתך המוצהרת בדוח."*

▪ **קוד 2** – ישודר במספר מקרים כדלקמן:

▪ **קוד 2 עם הנמקה 01** – "הוגש דוח השונה מהקובץ שנקלט באתר האינטרנט". לדוגמא, יחיד צירף נספחי רווח הון ולא שידר את נספח רווח הון ואת השדות הרלבנטיות לרווח ההון (054,056,256). נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "נתוני הדוח שהגשת אינם זהים לאלו ששידרת. לפיכך, שומה זו תוקנה על ידינו והיא תואמת את הדוח שהגשת." בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 01.

▪ **קוד 2 עם הנמקה 35** – "לא צורפו לדוח מסמכים בגין עילה להפחתת מס לתשלום" נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: *"הדוח שהגשת התקבל במרשמנו. המס המגיע חושב בכפוף למסמכים החסרים כמפורט במכתב שנשלח אליך."* בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 35.

▪ **קוד 2 עם הנמקה 75** – "דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים לא מהותיים, שאינם מסמכים המשמשים להוכחת עילה להפחתת מס לתשלום". נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: *"הדוח שהגשת התקבל ולפיו חושב המס המגיע. עליך להשלים מסמכים כמפורט במכתב שנשלח אליך."*

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 75.

- **קוד 2 עם הנמקה 77-** "דוח שהוגש וחסרים בו מסמכים מהותיים". נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת אינו עונה על הדרישות בחוק וחסרים בו מסמכים מהותיים כמפורט במכתב שנשלח אליך". בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 77.
- **קוד 3 –** הדוח התקבל ותוקן בהתאם להוראות סעיף 145(א)(3) לפקודה. לדוגמה: במקרה שבו נמצאה טעות אריתמטית בעת מילוי הדוח. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמינו. השומה שהוצאה לך הינה לאחר תיקון בהתאם להוראות סעיף 145(א)(3) לפקודה". בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 56.

ב. ניתוב דוח ששודר באמצעות מייצג ברשת המייצגים או באינטרנט

השומה לדוח ששודר באמצעות מייצג באופן מקוון, נשלחת לנישום עם קליטת הדוח. ניתן לראות את פירוט המקרים בהם דוחות ששודרו על ידי מייצג מעוכבים לניתוב מפורט לעיל. במקרים שבהם הדוח מעוכב לניתוב, בעת שידור הדוח בשאלתא ISUM, חובה לשדר בשדה 333 ביחיד ובשדה 222 בחברה את אחד הקודים 1, 2 או 3 כמפורט בסעיף א' לעיל, בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו מהשידור המקוון. למייצג **הוספה אפשרות חדשה** במערכת ובה יוכל המייצג לראות את הסיבות בשלהן הדוח ממתין לניתוב, משלב השידור והלאה.

הפירוט מוצג בכניסה למערכת (משלב השידור והלאה), וכן במסך לאחר השידור. על מנת לראות את הסיבות יש לפתוח את הרשימה.

8.9.9 תיקון הדוח לאחר ששודר - שדה 125

בעת תיקון שומה עצמית שלא בפעם הראשונה (דהיינו לא שידור דוח לראשונה) של דוח שהוגש בכל אחד מהמסלולים בהם ניתן להגישו (רשת המייצגים/ אינטרנט/ ידני), חובה לשדר בשדה זה: קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. לדוגמא: הוגשו מסמכים נוספים על ידי הנישום, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. לדוגמא: תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום (הנישום הפנה תשומת לב המשרד לטעות שידור כלשהי). בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין יוזם התיקון.

יובהר, כי במקרה של שידור דוח עם שדה 125, המערכת תבטיח לצד שידור הדוח עם קודי הנמקה 35 ו- 75 שישלח גם מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

8.9.10 בקשה לעיון מחדש בקביעת פקיד השומה לגבי המסמכים

במקרים בהם נישום/מייצג חולק על הקביעה לגבי תקינות המסמכים והוא סבור שהמסמכים שהומצאו על ידו עונים על דרישות הדין יוכל לפנות בעניין בבקשה בכתב לעיון מחדש בנושא. לדוגמה: הוגשו קבלות בגין תרומה ופקיד השומה ראה בדוח חסר מאחר שהקבלה לא הייתה ערוכה כדיון.

בקשה לעיון מחדש כאמור תועבר לרכז החוליה הרלוונטית לבחינתה ולמתן החלטה. ככל שיוחלט שלא להכיר בקבלות כפי שנטען הדבר יעשה במסגרת הליך שומתי.

8.9.11 סגירת הפניה במערכת מסמכים חסרים

עם קבלת תשובה מספקת מהנישום, כגון: השלמת המסמך החסר, יש להקפיד על סגירת הפנייה במערכת מסמכים חסרים.

8.9.12 טבלה מרכזת הנמקות וקודים בשדות 333/222

מצב הדוח	הנמקה	קוד בשדה 333/222	חייב במכתב ממערכת מסמכים חסרים
תקין	01	1	לא
הושלם בשידור בהתאם לדוח שהוגש	01	2	לא
טעות חישוב ופסילת ספרים	56	3	לא, אבל רצוי
דוח חסר	35	2	כן
דוח מעכב החזר	75	2	כן
דוח סתמי	77	2	כן

8.10 דוחות המופקים ע"י תוכנת מחשב

דוחות לשנת המס 2021 שהופקו ע"י תוכנות המחשב שלהלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הדוח השנתי:

- "הצהרונת" ו-"חיסולית" של חברת ט.מ.ל.
- "חשב פיננסי" של חשב מערכות מידע (2012) בע"מ.
- "ניהולית" ו-"רבגונית" של חברת ארדני תוכניות עסקיות בע"מ
- "פינקסית" של חברת ארז תוכנות עסקיות ושירותי ניהול בע"מ
- "רמי ניהול" של חברת לירם ר.ל תוכנות פיננסיות.

• "אלפי"- אלפי פלטפורמות טכנולוגיות בע"מ

במקרים בהם הוגש הדוח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י רשות המיסים), יש לראות בדוח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 77.

8.11 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בדוח המוגש לשנה בה קיים קוד אי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הדוח את הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וההוראות הממשיכות לחוק התיאומים. אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הדוח, ולכן יש להעביר תיקים אלו לטיפול רכז החוליה.

8.12 עמדה או חוות דעת חייבת בדיווח

קבלת חוות דעת חייבת בדיווח או נקיטת עמדה חייבת בדיווח בדוחות השנתיים מצריכה התייחסות רכז חוליית האם. בדוחות בהם קיים סימון שקיימת חוות דעת חייבת בדיווח על הנתב לוודא שצורף טופס 1345. בדוחות בהם קיים סימון שקיימת נקיטת עמדה חייבת בדיווח על הנתב לוודא שצורף טופס 1346. במקרה של טופס חסר יש לדרוש אותו מהנישום או המייצג. אם סומן בטעות, יש לשנות בשדה 365 ביחיד או 273 בחברה את הקוד ל-9.

8.13 העברת הדוחות לניתוב שלב ב'

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאילתא INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב'. לדוגמא: כאשר דוח של שנה קודמת לא נותב תופיע הערה במסך נתונים קבועים.

9. דגשים בשידור דוחות יחידים וחברות

9.1 משיכות שלא כדין

משיכה מקופת גמל לקצבה, או משיכה מקופת גמל טרם מועד משיכתה, מהווה משיכה שלא כדין. על פי סעיף 87(ד) לפקודה והתקנות מכוחו, שיעור המס על הכנסה בגין משיכה שלא כדין הינו שיעור קבוע של 35% או מס שולי, הגבוה מבניהם. בחישוב המס בשיעור קבוע של 35% (על הכנסה הרשומה בשדות 213/313), ניתנות רק נקודות זיכוי בסיסיות (תושב ונסיעות: 2.25 לגבר ולאשה 2.75). בחישוב המס לפי שיעור מס שולי (על הכנסה הרשומה בשדות 258/272), ניתנים נקודות זיכוי, ניכויים וקיזוזים כפי שניתן בחישוב מס על הכנסה מיגיעה אישית. במקרים בהם קיים דיווח על משיכה שלא כדין בשדה 213/313, שמקורה בהפקדות לקופת הגמל שלאחר ה-1/1/2000, יש לבצע סימולציה ולבדוק אם רישום סכום המשיכה בשדות 258/272

גורם לתוצאת מס גבוהה יותר מהרישום בשדות 213/313. אם תוצאת המס בסימולציה גבוהה יותר, יש להעביר את סכום המשיכה שלא כדין לשדות 258/272. במקרים בהם סך ההכנסות החייבות בשיעורי מס רגילים יחד עם הדיווח בשדות 213/313 על משיכה שלא כדין, עולה על 500,000 ש"ח, הדוח יעוכב לניתוב א'. יצוין, כי על משיכה שלא כדין מקופת גמל בגין הפקדות שבוצעו לפני 1.1.2000 חל שיעור מס קבוע של 35%. לפיכך, אם הנישום המציא אישור מקופת הגמל על משיכת כספים שהופקדו לפני ה- 1.1.2000, אין צורך בבדיקה לגבי סכומי משיכה אלו ויש להשאירם בשדה 213/313. יש לברר במקרים אלו עם הנישום אם מדובר בהפקדות ישנות ואם כן, יש לציין בפניו שאם יביא אישור קופת הגמל לגבי ההפקדות, ייתכן שחבות המס תפחת.

9.2 הכנסות ללא שיוך - שדה 334 בטופס 1301 ושדה 224 בטופס 1214

בשידור דוחות מקוונים על ידי מייצג או נישום, ישנם מקרים בהם המייצג או הנישום אינם יודעים לסווג הכנסה ולרשום אותה בשדה המתאים ולכן רושמים את ההכנסה, כהכנסה אחרת. המערכת קולטת הכנסה זו בשדה 334 בטופס 1301 (דוח יחיד) או בשדה 224 בטופס 1214 (דוח חברה). רישום הכנסה בשדות אלה לא יוצר חיוב במס, על כן באחריות נתב שלב א לסווג את ההכנסה ולרשום אותה בשדה המתאים, על מנת שההכנסה תיכלל בסך ההכנסות ותחויב במס בהתאם. מקרים אלה מעוכבים לניתוב, בכדי לוודא שהנתב "נגע" בשומה, מחק את השדה 334/224 והעביר את ההכנסה לשדה המתאים. קיימים מקרים בהם הנתב מוחק הכנסה זו מבלי שהוסיף אותה לשדה ההכנסה המתאים, דבר שמביא לאובדן מס ולכן יש להקפיד על רישום ההכנסה כנדרש, במקרה הצורך ניתן להתייעץ עם רכז החוליה.

9.3 שדה 043 – ניכוי מס במקור מריבית

מנגנון ההחזר הממוחשב למס המנוכה במקור מריבית על פקדונות ותוכניות חיסכון על ידי הבנק; הבנקים מעבירים לרשות המיסים מידע במהלך השנה על רווחים מריבית על פקדונות ותוכניות חיסכון רק לגבי הזכאים לפטור ממס על פי סעיף 125ד(ג) לפקודה, במנגנון דיווח ייעודי לעניין זה. מערכת המחשב ברשות המיסים מחזירה ישירות לחשבון הבנק של הזכאים את המס שנוכה ביתר בסמוך למועד ניכוי המס. בהגשת הדוח השנתי, על הנישום לרשום את כל ההכנסות מריבית בשדה המתאים ואת כל סכום המס שנוכה לו על ידי הבנק מהכנסה זו. הדוח ייקלט רק אם הסכום בשדה מס שנוכה מריבית, שדה 043, יהיה גבוה או שווה לסכום המס שהוחזר לנישום, במהלך האוטומטי על ידי רשות המיסים. במקרים בהם נכללו נתונים חלקיים (למשל אם צורפו רק חלק מאישורי טופס 867 של הבנקים, אישור על ניכוי מס במקור מפיקדונות ותוכניות חיסכון) הרשום בשדה 043 ייתכן שיהיה נמוך מסכום המס שהוחזר לנישום. במקרה כזה יש לדרוש אישור 867 החסר מהנישום ולחילופין ככל שמדובר בניכוי זניח, ניתן להוסיף הכנסות אלו תוך גילום מס.

9.4 שדה 253 – ניכוי מס במקור בעסקת רווח הון

ככלל, על עסקת רווח הון והמקדמה בגינה יש לדווח תוך 30 יום מיום העסקה. הדיווח כולל את מרכיבי העסקה לרבות תאריך וסכום המס שנכסה במקור. הדיווח מתבצע במערך הגביה של מס הכנסה (תל"ם שאילתה 002,478). בעסקת רווח הון עם ניכוי מס במקור, יש להזין במסגרת השומה, את סכום המס שנכסה במקור בשדה 253. חייבת להיות התאמה בין הסכום הרשום בשדה 253 לסכום ניכוי המס במקור הקיים בתל"ם. כיון ששדה 253 הוא למידע בלבד יש להוסיף לשדה 040 (סכומים שנוכו במקור מהכנסות אחרות), את הסכום ששודר בשדה 253. לצורך חישוב המס בשומה, סך ניכוי המס במקור (המקטין את יתרת המס לתשלום), נלקח מהסכום הרשום בשדה 040.

להלן פירוט התיקונים וההשלמות שיש לבצע, בדוחות בהם ישנה עסקת רווח הון עם ניכוי מס במקור, היוצר החזר מס לנישום:

דוחות שיוגשו ובהם ניכוי במקור מרווח הון יעוכבו אוטומטית לניתוב בהנמקה של "ניכוי במקור מרווח הון שאינו מניירות ערך סחירים".

א. יש להקטין את ניכוי המס במקור ששודר בתל"ם- לגובה החיוב במס רווח הון (002-478).

ב. יש להקטין בשאילתה ISUM את שדה 253 בהתאם.

יש לחשב באופן ידני את הריבית והפרשי ההצמדה מתאריך הערך (היום בו המס נוכה במקור) של ניכוי המס במקור עד לתום השנה באמצעות שאילתה 002/066.

יש להוסיף את סכום הריבית והפרשי הצמדה שהתקבלו בסעיף ד' לעיל לסכום בשדה 040 ובחברה בשדה 010. לצורכי מעקב ובקרה, חובה לשדר את הסכום שהתקבל בסעיף ד' לעיל בשדה 353 ליחיד ובשדה 153 לחברה – "הצמדה ר"ה/שבח" – וכן לצרף לדוח פלט של שאילתה 002/066 עם חישוב הסכום.

יודגש כי, לאחר שידור נספחי רווח הון בשאילתה IHON יש לעבור לשאילתה ISUM על ידי לחיצה על מקש F4 ולשדר גרסה נוספת של הדוח בשאילתה ISUM בלחיצה על מקש F9.

להרחבה בנושא זה ראה הנחית סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת אל פקידי השומה וממוני מיסוי מקרקעין מיום 18/4/2017 – חישוב הפרשי הצמדה וריבית בעסקאות רווח הון ו/או שבח.

9.5 מידע ב-INTV לגבי הפסדים שקוזזו מהשבח

במסגרת מערכת ממוחשבת בשם "קשר מסמ"ק מס הכנסה" מטופלות, בין היתר, בקשות לאישור על הפסדים לצורך קיזוזם מהשבח וזאת במקום האישורים הידניים. לצרכי בקרה ונחות, נוסף המידע בדבר קיזוז ההפסד שנעשה במיסוי מקרקעין לשאילתת הניתוב INTV. המידע המופיע בשאילתת מתייחס לעסקאות שבח שבוצעו בשנת המס לגביה נעשה הניתוב והוא כולל פרטים לגבי סוג ההפסד שקוזז, גובהו ושנת המס האחרונה שבה דווח ההפסד שקוזז.

לדוגמא: בשנת 2017 לחברה XXXX נוצר שבח ראלי ממכירת זכות במקרקעין בסך 100 ₪. לאחר שאישר משרד השומה הפסדים שהיו לחברה בשנת 2016, קיזז מיסוי מקרקעין כנגד השבח הפסד עסקי בסך 80 ₪. המידע שיופיע ב INTV לתיק XXXX בשנת המס 2017 יהיה כדלקמן: סך הפסד מעסק משנת 2016 שקוזז מהשבח הינו 80.

9.6 חישוב מס בדרך של פריסה על פי סעיף 91(ה) לפקודה

9.6.1 הטיפול בבקשה לחישוב מס השבח בדרך של פריסה

חישוב מס שבח בדרך של פריסה מעוגן בסעיף 91(ה) לפקודת מס הכנסה ובסעיף 48א(ה) לחוק מיסוי מקרקעין, כאשר מנגנון החישוב של הפריסה בשני החוקים הינו דומה. עד לפרסום תוספת מספר 1 להוראת ביצוע ומיסוי מקרקעין 4/2011 (מיום 19.11.2019), בקשות לפריסת השבח הראלי היו מטופלות לראשונה במשרדי מיסוי מקרקעין. החל מיום פרסום התוספת האמורה לעיל, ניתן לבקש את פריסת השבח במעמד הגשת הדוח השנתי לשנת המס בה נערכה עסקת השבח והיא תטופל על ידי פקיד השומה. אם מדובר בבקשה ראשונה לפריסת השבח הראלי, הבקשה תטופל על ידי פקיד השומה ובלבד שהדוח השנתי לשנה בה נערכה העסקה הוגש לפקיד השומה. לפיכך, אין להעביר פניות כאמור לטיפול מנהל מיסוי מקרקעין. יש לבדוק בשאילתה ITAM האם הוגש דוח שנתי לפ"ש שטרם תוקצר.

9.6.2 אפשרות בחירה לשידור על ידי מייצגים לגבי עסקאות של נישומים מגיל 60

המנגנון לחישוב המס בגין רווח ההון הראלי (או השבח הראלי) על דרך הפריסה אינו אוטומטי והוא מיושם במערכי שע"מ בהתאם לנתונים המוזנים על ידי המשדר על פי ההנחיות המופיעות בפרק 3.11 ל"הוראת ביצוע מס הכנסה 6/2007 – חישוב רווח הון ושידורו במחשב". עם זאת, לאור המורכבות הקיימת בשידור עסקאות כאמור בדרך של פריסה לנישומים מגיל 60 ומעלה, הוחלט לאפשר למייצגים לבחור להגיש את הדוח מבלי לשדר את הפריסה לאותם נישומים, על ידי סימון שייפתח בשידור רווח הון ליחידים מעל גיל 60: "אני מבקש/ת שחישוב המס בדרך של פריסה, לרבות עדכון הנתונים הנדרשים לחשוב כאמור, ייעשה במשרד השומה". במקרה כזה, תעוכב השומה לניתוב ועסקת השבח/רווח הון כולל הפריסה תשודר במשרד. במצב בו יבחר המייצג לשדר את העסקה עם מרכיב הפריסה, כפי שהיה עד כה, לא תעוכב השומה לניתוב מסיבה זו ותצא שומה בהתאם.

9.7 פיצול שומה בעסקאות שבח

במכירת זכות במקרקעין על ידי בני זוג, המוחזקת על ידם בחלקים שווים, מוגשת למס שבח הצהרה הכוללת שומה עצמית אחת משותפת. בהתאם לזאת, משודרת במיסוי מקרקעין שומה אחת עם חישוב אחד של השבח והמס לתשלום, כאשר שני בני הזוג מופיעים בשומה.

בעת הגשת בקשה למס הכנסה לפיצול העסקה בין בני הזוג, במקרה האמור בלבד, נדרש לשדר שני נספחי רווח הון IHON לכל אחד מבני הזוג ללא הפניית הנישום למסמ"ק. יובהר כי, ניתן יהיה להגיש בקשה לחישוב השבח בדרך של פריסה עבור כל אחד מריווחי ההון בנפרד. אינדיקציה לכך כי מדובר במכירת זכות במקרקעין שניתנת לפיצול בין בני הזוג, כלומר: שהחזקה ע"י בני הזוג בחלקים שווים, ניתן למצוא בשאילתא 905B אשר בה נוספה שורה המציינת ב"ז (בן זוג). הסכומים של חלקי השבח בשאילתא זו יהיו תמיד בחלקים שווים בין בני הזוג. בנוסף, בשאילתת עזר למייצגים, בעסקאות בהן ניתן לפצל את השבח בין בני הזוג, יופיע סימון כוכבית ליד העסקה. הנחיה מפורטת בנושא פיצול שבח מקרקעין בין בני זוג בשומת מס הכנסה פורסמה ביום 7/5/2018.

9.8 חברות בית

דיווח נתוני חברת בית הממוסה בהתאם להוראות סעיף 64 נעשה באמצעות שאילתה 164. אופציה 8 בשאילתה 164 - "שידור מקרים מיוחדים לטיפול פ"ש וסגנו", מאפשרת ל"אלץ" ולאפשר שידור כחברת בית. השימוש באופציה זו מיועד לפ"ש וסגנו בלבד ותיעשה רק לאחר בדיקתם שהחברה עומדת בתנאי החוק ובכללם הוראות המעבר. להרחבה בנושא חברות בית ראה. חוזר מקצועי 2/2019 "הוראות סעיף 64 לעניין חברת בית וסעיף 64 לעניין חברה משפחתית וכן הנחייתה של סמנכ"לית שומה וביקורת מיום 27/8/2019 בנושא **עדכון שאילתא 164 וטיפול בבקשת חברה להיחשב כחברת בית והארכת מועדים לאור תיקון 245 לפקודה.**

9.9 חברה משפחתית

שידור דוח חברה משפחתית ודוח של נישום מעוכבים לניתוב והודעת שומה תשלח לאחר ניתוב וקליטת דוח המנהל והחברה. יש צורך במעקב צמוד על דוחות אלו שכן, לעתים מוגשים דוח החברה המשפחתית ודוח הנישום המייצג בפערי זמן או שהדוחות משודרים על ידי מייצגים שונים בפערי זמן או שהדוחות משודרים באופנים שונים, דוח אחד עם נייר והאחר מקוון מלא. על מנת להקל את המעקב מומלץ להפיק רשימות באמצעות שאילתה IRFM. **שאילתא IRFM** - מציגה שומות מעוכבות של חברות משפחתיות ונישומים מייצגים. באמצעות השאילתא ניתן להפיק רשימות משני סוגים: רשימה המרכזת את כל הדוחות המעוכבים עקב המתנה לדוח של חברה משפחתית או נישום מייצג שטרם הוגש, רשימה המרכזת את כל הדוחות המעוכבים עקב חוסר התאמה בשדה של הכנסה מועברת מחברה משפחתית לנישום מייצג. סימון כוכבית ברשימה מסמן תחילת קבוצת חברות ונישומים חדשה.

סימון של שתי כוכביות מתריע על כך שהחברה משפחתית או הנישום המייצג, אינם רשומים במאגרי שע"מ כישות כזו: לא בוצע רישום בשאילתא IZFM, הקושר בין החברה לנישום המייצג. כתוצאה מחוסר התאמה בין הדיווח המוצהר לרישום במערכי שע"מ, השומה מעוכבת.

9.10 מערכת הפירוקים- מידע בשאילתת INTV

בשאילתתה INTV במסך נתונים משתנים, הוסף מידע על תיקים מתוך מערכת הפירוקים. לדוגמה: מידע על חדלות פירעון, פירוק, כינוס, צו לפתיחת הליכים וכיו"ב. במקרים אלו על הנתב להתריע ולהודיע לרכז החוליה על המידע בהקשר זה.

9.11 מחזיק זכאי ביחידות השתתפות בשותפויות נפט

9.11.1 דיווח מחזיק זכאי.

נישום שהוא "מחזיק זכאי" בשותפות נפט ופורסמה תעודת השתתפות לתום שנת המס, יצהיר על כך בטופס 1301. כמו כן ידווח על חלקו בהכנסות/ הפסדים/ מס של השותפות. מוכר יחידת השתתפות יצהיר על מכירת יחידת השתתפות בטופס 1301 וידווח על רווח ההון הנוצר ממנה בטופס 1399 י/ח (סמל עסקה 54).

"מחזיק זכאי"- מי שהחזיק ביחידות השתתפות בתום יום ה-31 בדצמבר של שנת המס.

"מחזיק זכאי" יצרף את המסמכים הבאים לדוח השנתי:

תעודת השתתפות מאת פקיד שומה למפעלים גדולים או תעודה זמנית שהופקה, אם עדיין לא הופקה תעודה סופית, וזאת לצורך חישוב הרווח והניכוי למחזיק זכאי בשל החזקת יחידה. במקרה בו במועד הגשת הדוח, פקיד שומה למפעלים גדולים טרם הנפיק לשותפות הנפט תעודה בגין שנת המס, יושלם הדיווח לשנת המס מיד עם הנפקת התעודה.

אישור מאת חבר בורסה (לדוגמא בנק) על החזקות הנישום ביחידות ההשתתפות בתום שנת המס.

טופס 858 (טופס לדיווח של מחזיק זכאי יחיד בשותפות נפט) הכולל בדוח את חלקו של ה"מחזיק זכאי" בהכנסות, בהפסדים, במס ששולם על חשבון, ובתרומות של שותפות הנפט - על בסיס התעודה והאישור על החזקותיו. לחברה קיים טופס 858 אותו יש למלא בהתאם. חלוקת רווחים משותפות הנפט:

אין לכלול בדוח השנתי את ההכנסה מחלוקת רווחים משותפות הנפט. האישור על חלוקת הרווחים יישמר אצל ה"מחזיק זכאי" לצורך השוואת הון ולצורך חישוב רווח/ הפסד הון במכירת יחידות ההשתתפות בשותפות הנפט. כידוע, חלוקת רווחים מקטינה את המחיר המקורי של יחידת ההשתתפות המחושב וכתוצאה מכך רווח ההון גדל באותו הסכום.

חריג לכלל זה - בחלוקת תשלומים משותפות הנפט בתום שנה ("ביום הקובע"/"יום האקס" שהוא 31/12/XX מהם נוכה מס במקור ליחידים (לרוב מס בשיעור גבוה מאד), כאשר ההכנסות נכללו

בהתאם לתעודת ההשתתפות של שותפות הנפט, יש לכלול רק את המס שנוכה בשדה 040, ללא הרווחים שחולקו. יש להקפיד להוסיף את ניכוי המס לאותה שנת מס מדווחת. כלומר, אישור של ניכוי מס במקור מחלוקת רווחי שותפות הנפט לשנת מס 2019 יירשם בתנאי שדווחו כל ההכנסות והניכויים לשנה זו בהתאם לתעודה וטופס 858. יודגש, כי אם טרם הופקה תעודת ההשתתפות משותפות הנפט, אין לכלול את המס בשדה 040. בדרך כלל, אישור ניכוי המס ניתן לנישום מהבנק זמן רב לפני הנפקת התעודה, ולכן אין לדרוש את ניכוי המס ויש להמתין עם אותו אישור עד למועד הדיווח בגין הכנסות וניכויים משותפות הנפט.

תעודות ההשתתפות לשותפויות לחיפוש נפט מפורסמות באתר מאיה של הבורסה לניירות ערך והחל משנת 2014 מפורסמות גם באתר רשות המיסים. יצוין כי התעודות לשנת המס 2017 ואילך, כוללות מידע בדבר חלוקות רווחים למחזיקים.

9.11.2 רווח הון במכירת יחידת ההשתתפות בשותפות נפט

בחישוב רווח ההון, חלוקת רווחים מקטינה את המחיר המקורי של יחידת ההשתתפות וכתוצאה מכך רווח ההון גדל באותו הסכום. בחישוב ודיווחים על ידי הבנקים, או כל ברוקר אחר, הרווח מיחידות ההשתתפות המוצג בטופס 867+א ב אינו כולל את הרווחים שחולקו במהלך תקופת האחזקה. לכן דוחות בהם קיים דיווח על מכירת יחידות ההשתתפות יעוכבו לניתוב.

א. רכישה ומכירה של יחידת ההשתתפות באותה שנת המס-

הפרטים יופיעו בטופס 867+א ב – אישור ניכוי מס במקור על רווח הון מניירות ערך סחירים בבורסה, יש לדווח על רווח ההון בטופס 1322 (רווח הון מניירות ערך סחירים) ולשדרו בהתאם.

ב. רכישה ומכירה של יחידת ההשתתפות לא באותה שנת מס –

במקרה בו נמכרה יחידת ההשתתפות שנרכשה בשנים קודמות יש:

- למלא ולצרף טופס 858 על ידי יחיד או 858ח על ידי חברה.
- לכלול בדוח השנתי את רווח ההון והמס שנוכה, בהתאם לדיווחים בטופס 858/י858ח המצורף.
- היות שרווח ההון ממכירת יחידות ההשתתפות כלול בטופס 867+א ב, יש לנטרל מרווח/הפסד ההון שבטופס 867+א ב את הרווח/הפסד ממכירת יחידת ההשתתפות, כפי שחושב באישור מאת חבר הבורסה (לדוגמה בנק).
- דיווח על רווח ההון יתבצע בטופס 1399/י1399ח עם סמל עסקה 54 (חדש).
- יש לצרף לכל מכירה את אישור המכירה ואת כל האישורים השנתיים הכוללים את חלוקת הרווחים לאורך שנות האחזקה ביחידת ההשתתפות. קיימת חשיבות רבה לצירוף אישורים אלה לצורך חישוב רווח ההון מדויק.

- החל מדוחות לשנת 2020, הדיווח בטופס 867 א ו-867 ב מבחין בין רווח ממכירת מניות ניירות ערך סחירים לרווח ממכירת יחידת השתתפות בשותפויות נפט. עם זאת מחזור המכירות המצוין בטופס כולל את מכירות יחידות השתתפות בשותפויות נפט וכל סוגי ניירות הערך הסחירים האחרים. דוגמאות מפורטות לדיווח הכנסות/ הפסדים/ מס של השותפות ועל רווח ההון הנוצר במכירת יחידת השתתפות, ראה/י בחוברת דע זכויותיך וחובותיך.

9.12 אסמכתאות לרישום מיסי חוץ ששולמו בחו"ל עבור הכנסות המתקבלות מחוץ לישראל

הכנסות שהופקו מחוץ לישראל על ידי תושב ישראל חייבות בדיווח. בהוראות הביצוע 7/2005 ו-3/2006 נקבעו ההנחיות לגבי אופן הדיווח והרישום של ההכנסות הללו בדוחות השנתיים. על פי הנחיות אלה, נקבע בין היתר, כי לצורך קבלת זיכוי ממס כנגד ההכנסות שהופקו מחוץ לישראל ולצורך חישובו, על הנישום לצרף לדוח השנתי את טופס 1324 (להלן: "נספח ד' ליחיד") או טופס 1323 ("נספח ד' לחברה").

בנספח ד' מפורטות ההכנסות מחו"ל והמס ששולם מחוץ לישראל בגין אותן הכנסות. בהוראת הביצוע 7/2005 נקבע כי בגין כל סכום שירשם בשדה - מס ששולם מחוץ לישראל יש לצרף, כאסמכתא, אישור על תשלום המס בגין הכנסה מסוימת, לשנה מסוימת, הכולל תאריך תשלום.

להלן פירוט תמציתי של סוגי האסמכתאות השונים ואופן ההתייחסות אליהם בשלב הניתוב והשידור:

- גיליון שומה מרשות המס הזרה - פלט שומה המונפק על ידי רשות המס הזרה הכולל את סוגי ההכנסות שהפיק הנישום במדינה הזרה, המס החייב בגין הכנסה זו והמס ששולם בפועל. אסמכתא זו נחשבת ברמת אמינות גבוהה לצורך רישום הנתונים המדווחים בשומה וניתן להסתמך עליה.

- אישור מרשות המס הזרה לגבי גובה ההכנסה שהתקבלה וגובה המס שנוכה בגינה.
- נייר חתום בידי התושב הזר- משלם ההכנסה, בו קיים פירוט לגבי גובה ההכנסה ששולמה והמס שנוכה במקור.

עותק של דוח על הכנסות שהוגש לרשות המס הזרה (עם חותמת נתקבל), הכולל את המס ששולם בחו"ל.

מידת ההסתמכות על האסמכתאות המפורטות לעיל הינה מוגבלת וצריכה להיבחן על ידי רכז החוליה בסיוע הרפרנט למיסוי בינלאומי. לכן, לאחר תקצור הנתונים אשר מבוססים על אסמכתאות אלה יש להעביר לרכז לצורך ניתוב שלב ב' תוך רישום הנמקה 75.

יובהר כי, המס הזר שיינתן כזיכוי אינו כולל תשלומים שאינם מהווים מסים ישירים המוטלים על הכנסה המהווים מס הכנסה, גם אם תשלומים אלו מחושבים כאחוז מההכנסה. לא כולל מיסים ששולמו מכוח אזרחות וכן לא כולל מיסי מחזור המוטלים על הכלכלה הדיגיטלית (כדוגמת GST, Equalization levy), מס עירוני, מס רכישה, מס מקומי, מס בריאות ומס סחר. חישוב הזיכוי ממס בשל הכנסות חוץ - חישוב הזיכוי ממס בשל הכנסות חוץ נעשה במערכת המס, בהתאם לנוסחת החישוב הקבועה בסעיף 204 לפקודה, על הכנסות בני הזוג יחדיו. במקרה בו זכאים בני הזוג לחישוב נפרד ונוסחת החישוב במערכת אינה מאפשרת ניצול מלוא הזיכוי כאמור, יש לפנות למשרד השומה בו מתנהל התיק לברור הנושא ולהשלמת הזיכוי במידת הצורך.

10. הוראות כלליות והערות

10.1 שידור הנתונים וסימון ניתוב בשאילתת ISUM

יש לתת תשומת לב מרובה והקפדה יתרה לשידור נכון של הנתונים מדוחות הנישומים וזאת על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים אחרים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים. סימון ניתוב התיק, בדוחות ששודרו על ידי מייצגים, יעשה בשאילתת ISUM על ידי לחיצה על אופציה PF16 לאישור.

10.2 קליטת תאריך הגשת הדוח

בעת שידור הדוח יישתל תאריך הגשת הדוח שנקלט בשאילתת 1326. ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01,00 ו-17.

10.3 פרטי הנישום

במקרים בהם במרשמים קיימים נתונים שונים מאלה המוצהרים ע"י הנישום, יש לברר עימו את הסיבות לחוסר ההתאמה (לדוגמא: מספר ילדים, מקום עבודה נוסף, הכנסות ריבית, פיצויי מלחמה וכד') ולנהל מעקב אחר התשובות. לאחר קבלת התשובות והסכמת הנישום/מייצגו בכתב יש לתקן את הדוחות במקרים המתאימים. במקרים בהם הנישום/מייצגו לא סיפקו הסברים לאי ההתאמה וכן לא נתנו הסכמתם לתיקון הדוחות, יש להעביר מיידית את המידע לרכז, שישקול המשך טיפול.

10.4 שאילתת 214 ו - פרטים על בעלי מניות

ככלל, חובה שיהיה תיק במס הכנסה לבעל שליטה בחברה. על מנת לא לעכב שידור דוח חברה, במקרים בהם יש בעלי שליטה שצריך לפתוח להם תיקים במס הכנסה, ניתן לסמן קוד 8 בשאילתת 214 | במקום ה- * בטור "נישום בעל שליטה בחברה" לקלוט נתונים אלה ובהמשך יש לפתוח תיק לבעל המניות באופן מידי.

10.5 מספר תיק

מספר התיק, לפיו הדוח משודר הוא מספר קבוע מאז פתיחתו ואינו משתנה עקב שינוי בן הזוג הרשום.

בשאלת ISUM, מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן זוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האישה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים במחשב).

10.6 עדכון כתובת למשלוח דואר

חוק עדכון כתובת, תשס"ה-2005 חל על רשויות ובכללן רשות המסים, בכל הקשור למשלוח דואר והודעות לתושבים. בהתאם לחוק זה הדואר נשלח לכתובת המגורים המעודכנת במרשמי רשות המסים. כתובת זו מתעדכנת ברמה יומית ממרשם האוכלוסין. לאור האמור יחיד תושב ישראל לא יוכל למלא בדוח את כתובת מגוריו או את הכתובת למשלוח דאר, לשם שינוי כתובת כאמור יפנה למרשם האוכלוסין שבמשרד הפנים. חבר בני אדם או תושב חוץ יוכלו למלא שדות כתובת מאחר והחוק אינו חל עליהם.

כתובת עסק: חבר בני אדם ויחיד עצמאי (סוג התיק שלו במס הכנסה, אינו מתחיל ב-93,94,95,96,97,98) מחויב בעת שידור הדוח למלא את כתובת העסק.

10.7 שאילתה IRES

באפשרות רכז החוליה המרכזית להפיק רשימות עבודה לנתבים על פי נושאים. לשם כך יוכל להיעזר בשאלתה IRES. השאלתה מאפשרת להפיק רשימות תוך איתור שגויים, ליקויים וחוסר התאמות בדוחות המוגשים. כמו כן השאלתה מאפשרת להציף רשימות תיקים שהטיפול בדוחותיהם לא הושלם ורשימות תיקים המצריכים המשך טיפול. רשימות לדוגמה:

רשימה 30- דוחות שלאחר שידור ב ISUM, עודכנו ב- IHON וממתינים לשידור נוסף ב-ISUM.

• רשימה 40- דוחות ששודרו באינטרנט/מייצגים וטרם טופלו ב-ISUM.

• רשימה 60- ביצוע חתכים וסטטיסטיקות בדוחות ששודרו באינטרנט וממתינים לניתוב א'.

10.8 סטטיסטיקה לדוחות שנתיים מקוונים

במערכת קיימת אפשרות לביצוע חתכים ופילוחים שונים מתוך הנתונים בפרטים הכלליים בדוחות ששודרו באופן מקוון של יחידים (טופס 1301/137) ושל חברות (טופס 1214). היישום בדוחות חברות הינו חדש והוסף השנה. ניתן לבצע חתכים של כל הנתונים הפרטים והכלליים של הדוחות לרבות אלה שאין להם שדה בדוח השנתי. למערכת ניתן להיכנס דרך המסך הראשי של שע"מ-נט תחת "מס הכנסה". מתוך הרשימה שנפתחה יש לבחור "דוח שנתי-1301" או "דוח שנתי-137" או "דוח שנתי-1214" בהתאם לדוח המבוקש.

10.9 סוג חישוב

קוד 1 - חישוב נפרד, או קוד 6 ל "נישום" בחברה משפחתית.
קוד 2 - חישוב מאוחד, או קוד 7 ל "נישום" בחברה משפחתית.
קוד 3 - תושב חוץ, או קוד 8 ל "נישום" בחברה משפחתית.
בשלב שידור הדוח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הדוח.
במקרה בו ישודר קוד חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי. בשידור שומה ליחיד אשר מספר הזיהוי הוא בעל קידומת "66" - נישום שאין לו תעודת זיהוי ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8).
אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראל" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מספר מזהה כאמור (66), יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות ישראלי יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב.

10.10 סמלי הנמקות לעיכוב החזרי מס והודעות לנישום

10.10.1 שידור הנמקה 20

עיכוב החזר מס בגין דוח משוער.

10.10.2 שידור הנמקה 75

עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדוח על מסמכים נאותים.

10.10.3 שידור הנמקה 77

עיכוב החזר מס עקב הגשת דוח סתמי (77).

10.10.4 שידור הנמקה 81

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.

10.10.5 שידור הנמקה 55

הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.

10.10.6 שידור הנמקות 87, 88, 89

חברה משפחתית- הנמקות המעכבות שחרור החזרי מס

10.10.7 עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון:

החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, עיכוב הניתן להסרה בשאלתא 446 במערכת התל"מ. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'.

10.11 הגדלת נקודות זיכוי להורים-בקשה לדחיית נ"ז

בהתאם לתיקון 247 לפקודה ניתנת לכל אחד מההורים 1.5 נקודת זיכוי עבור ילד בשנת הלידה וכן 2.5 נקודות זיכוי לכל אחד מההורים עבור כל ילד, בגילאים שנה עד חמש (ילד שטרם מלאו לו שש בשנת המס).

כמו כן, התיקון מאפשר לאם בלבד לדחות נקודה אחת בגין כל אחד מילדיה שנולד בשנת 2017 ואילך, משנת הלידה לשנה שלאחריה. בקשה לדחיית נקודת זיכוי כאמור או קבלתה בשנה העוקבת, תוגש על ידי האם בטופס 116ד בנוסף לסימון הבקשה כאמור, בשדה 361/362 בדוח השנתי.

10.12 נקודות זיכוי בעד ילד נטול יכולת

מידע לגבי נישום המקבל גמלת ילד נכה מביטוח לאומי, מופיע בשאילתה 11-MODH ובשאילתה INTV תחת אפשרות "נתונים משתנים". הכיתוב: "קיים מידע על קבלת גמלה בשל ילד נכה" או "קיים מידע על ילד בחינוך המיוחד", במקרה של זכאות (ועדות השמה). אם עודכנה בעבר הזכאות בשאילתה IS45 תופיע ההודעה: "הנישום תומך בילד עם מוגבלויות".

בעת קליטת הדוח וניתובו יש לבדוק אם נדרשה בפועל הטבת המס (בדיקה מול שדות 023 ו-131 לבן הזוג הרשום או לבן/בת הזוג בהתאמה) בנוסף יש לוודא כי לא נדרשו הוצאות החזקה במוסד (בדיקה מול שדות 132 או 232 לבן הזוג הרשום או לבן/בת הזוג בהתאמה). במקרה ונמצא כי לא נדרשה הטבת המס ויש חבות מס, יש ליידע אותו בדבר זכאותו להטבת המס שלא נדרשה בדוח. יש לקבל הסכמתו לתיקון הדוח ולקבלת ההטבה. יצויין, כי נעשו מספר מהלכי מטה למיצוי זכויות של הורים לילדים עם מוגבלות. ראה הנחייתה של סמנכ"לית בכירה לשומה ובקורת, הגב' פזית קלימן מיום 11.11.2021.

10.13 זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד

לשם קבלת זיכוי ממס על פי סעיף 44 או נקודות זיכוי על פי סעיף 45 לפקודה, יגיש הנישום בקשה לפקיד השומה בטופס 116א ויצרף לבקשתו מסמכים הנדרשים להוכחת הזכאות.

10.14 זיכויים עבור תרומות

הוראת ביצוע מספר 3/2001 – נוהל בדיקה וכללים לקביעת זיכוי ממס בגין תרומה למוסד ציבורי על פי סעיף 46 לפקודה, מפרטת בהרחבה את הנהלים לבדיקה וקביעת התרת זיכוי ממס בגין תרומות. יש להקפיד לפעול על פי הנהלים שפורטו בהוראה.

כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות בסכומים מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי, מקבל התרומה קיים אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי.

בשאילתא 002 - תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המוסד הציבורי, ניתן לראות אם קיים אישור למוסד ולאיזו תקופה ניתן האישור.

הסכומים המתואמים לשנת מס 2021 :

סכום מזערי, סכום העולה על 190 ₪ לשנה.

סכום מרבי 9,294,000 ₪ לשנה.

אם סה"כ התרומות עוברות את התקרה לזיכוי, הסכום שלא נוצל עובר לשלוש שנות המס הבאות, בהתאם לסעיף 46 לפקודה וירשם בשאילתה INTV.

ככלל זיכוי תרומות יותר על סמך אישורים מקוריים בלבד. עם זאת, צרופות ונספחים לדוחות המוגשים באופן מקוון מלא, ובכללם קבלות על תרומות נסרקים ומצורפים לדוח באופן מקוון. בכל מקרה כל הקבלות המקוריות של התרומות יישמרו, לצורכי ביקורת למשך 7 שנים.

בהתאם להנחייתה של סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת מיום 28/3/2018, קבלה עבור תרומה שנשלחה כ"מסמך ממוחשב", דהיינו קובץ שנשלח באמצעים כגון דואר אלקטרוני, תתקבל כמסמך ממוחשב בתנאי שמופיעות בה המילים "מסמך ממוחשב" בצורה בולטת לעין, והקבלה נושאת את פרטי התורם במלואם.

10.14.1 תרומות שנתרמו בשנים קודמות

על פי סעיף 46 לפקודה, ניתן זיכוי ממס בשיעור של 35% ליחיד ולחבר בני אדם בשיעור מס חברות, מסכום התרומות למוסדות ציבור שנתרמו באותה שנה. בהתאם לסעיף יינתן הזיכוי על תרומות עד לתקרה של 30% מהכנסה החייבת לאותה שנה או סכום של 9,284,000 ₪ כנמוך שבהם. תרומות שעלו על התקרה ולא ניתן עליהן זיכוי, יהיה ניתן לקבל עליהן זיכוי בשלוש השנים הבאות.

יש להקפיד לרשום את סך כל התרומות שנתרמו השנה בשדות 037/237 בטופס 1301 ובשדה 070 בטופס 1214 ואת התרומות שנדרשו בדוח בשלוש השנים הקודמות, עלו על התקרה ואשר לא ניתן לגביהן זיכוי בשדות הייחודיים לכך: שדה 069 בטופס 1214 (דוח שנתי לחברה) ושדות 115/292 בטופס 1301 (דוח שנתי ליחיד).

עודף תרומות הנובע מסכומים שעלו על התקרה, מוצג בשאילתה INTV.

10.15 הטבות מס לחייל- סעיף 11(ג)

על פי סעיף 11(ג) לפקודה, חייל שמשולמת לו משכורת מיוחדת זכאי לזיכוי ממס בשיעור של 5% ממשכורתו המיוחדת עד לסכום של 160,080 ₪. חייל כאמור, המתגורר ביישוב מוטב וזכאי להטבת מס בגין מגורים באותו יישוב, זכאי לשתי הטבות ויכול לבחור את הטבת המס המתאימה לו. חייל כהגדרתו בסעיף שעבר במהלך השנה ליישוב מזכה יוכל לבחור לקבל זיכוי כחייל לחלק מהשנה, וזיכוי לפי תושב לחלק האחר של השנה, ובלבד שעומד בכל תנאי הסעיף לרבות שהייה ביישוב המזכה 12 חודשים לפחות ושלא יקבל זיכוי גם כחייל וגם כתושב יישוב מזכה על אותה תקופה.

10.16 זיכויים ממס נוספים

בתחילת כל שנה עובד ממלא טופס 101 (דוח על פרטים אישיים) אותו הוא מגיש למעבידו. בנוסף על מנת לקבל הטבות במס מעבר לנקודות זיכוי לתושב ישראל, מגיש העובד למעביד מסמכים על פיהם זכאי להטבה נוספת, כגון: תעודת שחרור לחייל, תעודת עולה, אישור תושבות בישוב מוטב וכיו"ב. בסמכות המעביד ועל סמך אישורים אלו לתת לעובד נקודות זיכוי נוספות המופיעות בטופס 106. יובהר כי בהגשת הדוח השנתי יש לצרף מסמכים אלו כחלק מהדוח.

10.17 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דוח (04)

דוח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על השומה. בעת שידור הדוח, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".

החל משנת 2015 (מעבר למערכת האינטרא-נט) מייצג יכול לשדר דוח לאחר שומה 04, והדוח ימתין לניתוב. השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה על ידי הרכז באמצעות שאילתא ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו'). שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאילתא ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה. על הרכז לבדוק באופן תדיר רשימות של הדוחות האלו: קיימת אפשרות לרכז לעקוב אחר התיישנות השגות אלו, בדומה למעקב הקיים אחר השגות (שומות 15). רכז החוליה יוכל לבחור על אילו מהשומות הוא מעוניין לנהל מעקב, והן ייכנסו למעקב אחר השגות בשאילתא IRCZ, יחד עם המעקב אחר כלל השומות בהשגה. לעניין זה ראה הנחייתה של גב' פזית קלימן סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת מיום 26/2/2018.

10.18 פתיחת תיק באינטרנט לבקשות להחזר מס (סוג תיק 91)

החל מדוחות לשנת מס 2019 ניתן להגיש בקשה להחזר מס באופן מקוון תוך פתיחת תיק באינטרנט. לשם כך יש להיכנס לאזור האישי וללחוץ על "בקשה להחזר מס" או דרך הקישור המוצג במסך. ראה פירוט בהוראת ביצוע מס הכנסה מספר 13-2021 – "הגשת בקשה להחזר מס באופן מקוון- תיק 91".

10.19 בקרות על ידי המחשב בשידור בקשות להחזרי מס (סוג תיק 91)

החל מהשנה מבוצעות בדיקות בעת שידור בקשה להחזר מס (סוג תיק 91) החוסמות את מי שחייב בהגשת דוח שנתי מלשדר את הבקשה.

לדוגמא: מי שהכנסתו החייבת (כמוגדר בסעיף 121ב לפקודה) עולה על 647,640 ₪ ובשל כך חייב בהגשת דוח שנתי, לא יוכל להמשיך בשידור הבקשה ותוצג לו הערה בהתאם. ככלל, הערות בעת השידור מפנות את הנישום לפקיד השומה לצורך פתיחת תיק במס הכנסה ודיווח מתאים.

10.20 הטיפול בבקשות להחזרי מס (תיקי שכירים 9.1)

בטיפול בבקשות להחזרי מס בסוג תיק 9.1, יש לפעול עפ"י סעיף 3 להוראת ביצוע 9/2003. הקליטה והטיפול של הבקשות יעשה ככלל בהתאם למועד הגשת הבקשה, כלומר דוח שהוגש ראשון יטופל ראשון. קיימים מקרים חריגים כגון בעיות בריאות, מצב סוציאלי מיוחד וסיבות אחרות שעל פי שיקול דעתו של פקיד השומה יש מקום לזרז את הטיפול בבקשה. במקרה שכזה יש לרשום בהערות לטופס הדוח את הסיבה המיוחדת לזירוז הטיפול. יש לתת עדיפות, מבחינת לוח הזמנים, לדוחות בהם הוגשה בקשה למענק עבודה.

בסוג תיק זה ניתן לשדר נספחי רווח הון מני"ע סחירים (סמל עסקה 60) ועסקאות שבח (סמל עסקה 50).

יודגש, כי בעת שמוגשים דוחות החזר למספר שנות מס וטרם נפתח השידור לשנת המס האחרונה, אין לעכב שידור הדוחות. כלומר, יש לשדר בהתאם לכללים את הדוחות לשנות המס הפתוחות לשידור.

10.21 שידור בקשות להחזר מס בשנים חסומות בתיקים סגורים

ביום 26 בינואר 2016, פורסמה הנחיה בנושא "שידור שנה חסומה", במסגרתה נוספה האפשרות לחסום שנת מס בתיקי יחידים. ע"פ ההנחיה, שנה שנחסמה והתיק נסגר, לא ניתן יהיה לשדר לגביה דוח שנתי. עם זאת, בקשות להחזר מס בשנים שנחסמו בתיקים כאמור ניתן יהיה לשדר. לשם כך, יש לבצע פתיחה מחודשת של השנה שנחסמה, כמפורט להלן:

- יש להיכנס לשאילתא ITAM, לסמן את שנת המס המיועדת לשידור ולהקיש F4
 - יש לבחור באופציה של "פתיחת שנה חסומה בתיק סגור לשידור החזר (91)" ולהקיש F9 לעדכון.
 - בסיום העדכון, תופיע על המסך הערה כי "העדכון עבר בהצלחה".
- עם סיום הפעולות הנ"ל, תסווג שנת המס שעודכנה מס"ת (10) לס"ת (91) וניתן יהיה לשדר בקשה להחזר מס.

10.22 תיקונים/ ניתוב של בקשות להחזר מס (סוג תיק 91) ושימוש במערכת מסמכים חסרים

בהתאם להוראות סעיף 160 לפקודה, נישום יהיה זכאי לקבל את המס ששילם ביתר, בתנאי שהגיש בקשה המבוססת על מסמכים נאותים והוכחה הזכאות להחזר, להנחת דעתו של פקיד השומה ולאחר הפעלת שיקול דעת.

בקשות להחזרי מס שהתקבלו במלואן או בחלקן משודרות בסעיף שומה 01, שמשמעותו אישור קבלה בלבד של הבקשה להחזר מס. בקשות להחזרי מס הפגומות מעיקרן משודרות בסעיף שומה 00, שמשמעותו היא כי אישור קבלה של הבקשה להחזר מס מותנה בהשלמת מסמכים.

10.22.1 אין לערוך שינויים בבקשה להחזר מס של הנישום, למעט במקרים בהם לא נכללו מלוא ההכנסות ו/או תיקון טעות חשבון ו/או במקרה שלא צורף מסמך לביסוס הטבת מס שנתבעת: ניכוי, זיכוי, קיזוז או פטור, ו/או לביסוס ניכוי מס במקור. במקרים אלה - הבקשה של הנישום לכאורה היא חסרה ואינה מלאה ויש לפעול כפי שיפורט להלן.

10.22.2 על מנת שלא לקבוע באופן כללי כי בקשה בנסיבות אלו איננה בבחינת בקשה על כל המשתמע מכך, נוהגת רשות המסים לקבל את אותו חלק הבקשה שהוגש ונתמך במסמכים שנדרשו. בהמשך לכך וכדי לוודא שבמקרים של בקשה חסרה, תישלח למייצג או לנישום הודעה על כך שבוצע שינוי כאמור ובגין מה בוצע, פותחו יישומים כדלקמן:

- פותח בשע"מ יישום אשר מחייב את משדר הבקשה להוציא מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים" כאשר הבקשה שודרה בהנמקות 02 או 77 כתוצאה משינוי בבקשה ו/או בקשה חסרה. נוסחי המכתבים עודכנו לאחרונה.
- נוספה הנמקה חדשה ועודכנה ההערה המודפסת על הודעות השומה הנשלחות לנישום. משמע, בנוסף למכתב שישלח לנישום ממערכת מסמכים חסרים, תצא הערה מתאימה לנישום המעדכנת על כך שבקשתו להחזר מס שונתה.

10.22.3 בקשה חסרה

שידור הבקשה בסעיף שומה 01 עם קוד הנמקה 02 ומשלוח מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים"

הטבות מס שונות הנוגעות לפטורים, ניכויים, זיכויים, קיזוזים וכן אישורים לניכוי מס במקור, הינם חלק מהבקשה שיש לצרף לגביהם מסמכים לביסוסם. לאור חשיבות ושכיחות דרישת ההטבות בקרב הנישומים, מצוין במפורש בדברי ההסבר לטופס 0135 ובחוברת דע זכויותיך וחובותיך מהם הטפסים או המסמכים המהווים תנאי לקבלת אותה הטבה, לדוגמא: זיכוי עבור ילד נטול יכולת, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור תושבות.

אי צירוף מסמך שנדרש או אי דיווח על מלוא ההכנסות כאמור לעיל, פוגם בבקשה שהוגשה. הואיל ותוצאה של אי קליטת בקשה חסרה היא בעלת השלכות משמעותיות, נוקטת רשות המסים בעמדה מקלה לפיה, לא ייפגם המסמך שהוגש במלואו אלא רק בחלקו, כך שאם נדרשו הטבות באחת משלוש העילות המצוינות להלן (ללא מסמכים, אי דיווח או טעות חשבון), תטופל הבקשה בהתאם לנתונים המלאים הקיימים בה.

10.22.3.1 ניתן להגדיר שלוש עילות לכך שנתייחס לבקשה שהוגשה כבקשה חסרה:

- דרישת הטבות מס ללא צירוף מסמכים מתאימים.
- אי דיווח על מלוא ההכנסות.
- תיקון טעות חשבון.

במקרים אלה יש לשדר את הדוח בסעיף שומה 01 עם הנמקה 02, ולשלוח לנישום מכתב מ"מערכת מסמכים חסרים".

הנמקה זו תבטיח שמצב הטיפול בבקשה הובא לידיעת הנישום ומה נדרש ממנו על מנת שיושלם הטיפול בבקשתו במלואה. על מנת להבטיח שלמות המהלך, תוקנה לאחרונה מערכת שע"מ באופן בו לא יתאפשר למשרד השומה לשדר את הבקשה עם הנמקה 02 אם לא נשלח מכתב ממערכת המסמכים החסרים. במכתב יש לפרט את השינויים שנערכו בבקשה, לרבות פירוט המסמכים החסרים ו/או פרוט ההכנסות. המערכת מאפשרת פירוט מלא מתוך רשימה סגורה ו/או מלל חופשי.

10.22.3.2 נוסח הודעת השומה שהנישום יקבל בנסיבות אלו הינה:

"קיבלתי את בקשתך להחזר מס. לא הוכח להנחת דעתי כי ישנה זכאות להחזר המס, כולו או חלקו, כמפורט במכתב שנשלח אליך".

הנוסח הכללי למכתב שיופק ממערכת מסמכים חסרים עם הנמקה 02: "בהתאם לסעיפים 160, 131, 135 ו-142 לפקודת מס הכנסה, מאחר שלא צורפו לבקשתך להחזר מס המסמכים ו/או הפרטים הרלוונטיים הנזכרים לעיל, לא קיבלתי את בקשתך לעניין רכיבים אלה. ככל שהנך רואה עצמך מקופח מהחלטתי, לרבות שהנך סבור שהמסמכים שהומצאו על ידך עונים על דרישות הדין, הנך רשאי להעלות את נימוקיך בעניין זה על הכתב ולהביאם בפניי לצורך קבלת החלטה".

10.22.5 בקשה מלאה סעיף "שומה 01" עם הנמקה 9.1- אישור הבקשה להחזר מס כפי שהוגשה

במקרים בהם לאחר בדיקת הדוח והמסמכים שצורפו לבקשה ולאחר אימות הנתונים מול המידע הקיים לגבי הנישום, עולה כי הדוח שהוגש תקין והפרטים בו נכונים, יש לשדר את הדוח בסעיף שומה 01 עם הנמקה 91.

נוסח הודעת השומה שהנישום יקבל במקרה זה:

"אישרתי את הדין וחשבון על הכנסתך, ערכתי את השומה בהתאם"

• ביתרת אפס יתווסף לנוסח: "מאחר שהשומה הסתכמה ביתרת חובה/זכות נמוכה נרשמה יתרה סופית כיתרה 0."

• ביתרת זכות יתווסף לנוסח: "היתרה תוחזר לך תוך 45 יום באמצעות סניף הבנק שרשמת בבקשתך."

10.22.6 בקשה פגומה מעיקרה

סעיף "שומה 00" בסוג תיק 9.1 - בקשה להחזר מס שהוגשה וחסרים בה מסמכים מהותיים (הנמקה 77)

יחיד שאינו חייב בהגשת דוח שנתי ומגיש בקשה להחזר מס, מסווג כתיק 9.1.

סעיף "שומה 00" בסוג תיק 9.1, משמעותו אישור קבלה של הבקשה להחזר מס מותנה בהשלמת מסמכים.

במקרים בהם הבקשה הוגשה כשלא צורפו אליה מסמכים מהותיים, יש לשדר סעיף "שומה 00" וקוד הנמקה 77 ולדרוש מהנישום השלמת המסמכים החסרים למסמך שהגיש על מנת שיחשב כבקשה שהוגשה. הדרישה תישלח באמצעות מערכת מסמכים חסרים. לדוגמא: הגשת בקשה להחזר מס של שכיר שבקשתו מבוססת על ניכוי מס משכר ולא צרף טופס 106.

נוסח ההודעה שהנישום יקבל בנסיבות אלו הינה:

"הואיל והדוח שהגשת נערך באופן סתמי ללא הפרטים הנדרשים עפ"י החוק, ראיתך כמי שלא הגיש דוח."

המערכת לא תאפשר לשדר את קוד הנמקה 77 (דוח סתמי), אם לא נשלח מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

אם המסמכים החסרים לא יומצאו תוך 30 יום, יש ליישם את הקביעה לפי סעיף 131(ו) לפקודה וזאת עפ"י החלטת הרכז באמצעות שאילתא ISIF.

10.22.7 ניתוב בקשה להחזר מס ששודרה באופן מקוון (אינטרנט או רשת המייצגים)

בקשות ששודרו באמצעות האינטרנט על ידי נישום לא מיוצג (הנמקה 00) או על ידי מייצג ברשת המייצגים או באינטרנט (הנמקה 13), חייבות בניתוב. בקשות כאמור, לא נקלטות בעת שידור הגשתן אלא לאחר קליטתן ע"י הנתב.

בניתוב הבקשה יש להשתמש בהנמקה המתאימה. רשימת ההנמקות מופיע בשאילתא IHAN.

בעת שידור הבקשה בשאילתא ISUM, בנוסף להנמקה המתאימה, חובה לשדר בשדה 333 את אחד הקודים 1 או 2 בהתאם לשינויים שנערכו לעומת הנתונים שנקלטו באתר האינטרנט או ברשת המייצגים, כמפורט להלן:

קוד 1 – "הדוח נקלט ושודר ללא תיקון". לדוגמא, במקרה בו שודרו כל השדות הרלבנטיים בבקשה. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: *"הדוח שהגשת התקבל במרשמינו. בהתאם לכך, חושב המס המגיע עפ"י הכנסתך המוצהרת בדוח."*

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 91.

קוד 2 – ישודר במספר מקרים כדלקמן:

- הוגשה בקשה השונה מהקובץ שנקלט, קוד 2 עם הנמקה 91. לדוגמא: יחיד צירף נספחי רווח הון ולא שידר את נספח רווח הון ואת השדות הרלבנטיים לרווח הון: 054,056,256. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: *"נתוני הדוח שהגשת אינם*

זהים לאלו ששודרת. לפיכך, שומה זו תוקנה על ידינו והיא תואמת את הדוח שהגשת."

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 91.

- הוגשה בקשה חסרה, קוד 2 עם הנמקה 02. נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת התקבל במרשמנו. המס המגיע חושב בכפוף למסמכים החסרים כמפורט במכתב שנשלח אליך."

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 02.

- הוגשה בקשה וחסרים בה מסמכים מהותיים, קוד 2 הנמקה 77: נוסח ההודעה שהנישום יקבל הינה: "הדוח שהגשת אינו עונה על הדרישות בחוק וחסרים בו מסמכים מהותיים כמפורט במכתב שנשלח אליך."

בנוסף תופיע ההודעה הייחודית להנמקה 77.

10.22.8 תיקון בקשה להחזר מס לאחר ששודרה - שדה 125

בשידור בקשה מתוקנת שהגיש הנישום (היינו שלא בפעם הראשונה) בכל אחד מהמסלולים בהם ניתן להגישה (רשת המייצגים/ אינטרנט/ידינו), חובה לשדר בשדה זה:

- קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. לדוגמא: הוגשו מסמכים נוספים על ידי הנישום, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.

- קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. לדוגמא: תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום (הנישום הפנה תשומת לב המשרד לטעות שידור כלשהי).

בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

יובהר, כי במקרה של שידור בקשה עם שדה 125, המערכת תבטיח לצד שידור הבקשה עם קוד הנמקה 02 שישלח גם מכתב ממערכת מסמכים חסרים.

10.22.9 בקשה לעיון מחדש בקביעת פקיד השומה לגבי המסמכים

במקרים בהם נישום/מייצג חולק על הקביעה לגבי תקינות המסמכים והוא סבור שהמסמכים שהומצאו על ידו עונים על דרישות הדין יוכל לפנות בעניין בבקשה בכתב לעיון מחדש בנושא. לדוגמא: הוגשו קבלות בגין תרומה ופקיד השומה ראה בבקשה כבקשה חסרה מאחר שהקבלה לא הייתה ערוכה כדן.

בקשה לעיון מחדש כאמור תועבר לרכז החוליה הרלוונטית לבחינתה ולקבלת החלטה. ככל שיוחלט שלא להכיר בקבלות כפי שנטען הדבר יעשה במסגרת הליך שומתי.

10.22.10 סגירת הפניה במערכת מסמכים חסרים

עם קבלת תשובה מספקת מהנישום, כגון: השלמת המסמך החסר, יש להקפיד על סגירת הפנייה במערכת מסמכים חסרים.

10.22.11 טבלה מרכזת של מקרים ותגובות

מצב הדוח/בקשה	סעיף שומה	הנמקה	קוד בשדה 333	חייב במכתב ממערכת מסמכים חסרים
דוח שהוגש באופן ידני:				
תקין	01	91		לא
דוח חסר	01	02		כן
דוח סתמי	00	77		כן
דוח ששודר (באינטרנט/ ע"י מייצג):				
תקין	01	91	1	לא
הושלם בשידור בהתאם לדוח שהוגש	01	91	2	לא
דוח חסר	01	02	2	כן
דוח סתמי	00	77	2	כן
תיקון דוח/בקשה להחזר:				
תיקון ביוזמת הנישום	01	02	1	כן
תיקון ביוזמת המשרד	01	02	2	כן
תיקון ביוזמת הנישום/משרד	01	91	2/1	לא

10.23 דרישת דוחות לשנים שבהן לא הוגש דוח בתיקי שכירים 9.1

במקרים בהם נישום מגיש בקשה להחזר מס, יבדוק פקיד השומה הכנסותיו בשנות מס נוספות. כאשר בבדיקת פקיד השומה נמצא כי קיים חוב מס לשנת מס נוספת, אחת או יותר, ישקול פקיד השומה בהתחשב בגובה החוב המוערך, לרבות המצטבר, משלוח דרישה לנישום באשר לחובתו להגיש דוחות לשנים הנוספות כאמור. במקרים בהם החליט פקיד השומה לדרוש דוח לשנה נוספת, יפרט את הנימוקים לכך במסמך שיתויק בתיק הנישום. במקרה שסכום החוב המוערך לשנה נוספת או סכום החוב המצטבר לשנות המס הנוספות (ללא ריבית והצמדה) עולה על 5,000 ₪, על פקיד השומה לדרוש דוח לשנים הנוספות כאמור.

11. אחריות

פקידי השומה, סגניהם ורכזי החוליות אחראים לביצוע הוראה זו.

ב ב ר כ ה

רשות המסים בישראל

נספח

סכומים מעודכנים לשנת המס 2021

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2021-2,616 ש"ח
2. שדה 309/109 - הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5).
תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: 614,400 ₪
תקרת הפטור להכנסה שאינה מיגיעה אישית: 73,560 ₪
תקרת הפטור להכנסה מריבית (נזקי גוף בלבד): 302,640 ₪
אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.
3. תקרות הכנסה פטורות
 - א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:
בעת פרישה: 12,340 ₪ במקרה מוות: 24,700 ₪.
אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:
מענק פרישה החייב במס (שנתקבל השנה) בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה ישודרו בשדה 372/358. מענק מוות החייב במס בשדה 061.
ב. תקרת הסכום הפטור מקצבה עפ"י סעיף 9א היא 52,790 ₪ (המהווה 52% מתקרת "הקצבה המזכה" בסך 101,520 ₪).
הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קצבה לחלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.
את הקצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.
ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), התש"ן-1990:
ינואר-דצמבר 5,074 ₪.
אם ההכנסה משכר דירה עלתה על סכום הפטור (הרשום לעיל), הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת".
את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059. ראה הנחיות מפורטות בהוראת ביצוע 9/2000 עמוד 21.
4. שדה 222 שכ"ד חייב ב- 10% מס, ללא הגבלת תקרה.
5. שכר משמרות בתעשייה
סכום הזיכוי המרבי 11,280 ₪ לשנה
ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה

על 128,400 ₪ לשנה.

6. ניכוי תשלומים או תגמולים או קצבה

א. ניכוי ליחיד שאינו עמית מוטב:

הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה בלבד: 104,400 ₪.

הכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה: 147,600 ₪.

ניכוי מרבי 5% מהכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה: 5,220 ₪.

ניכוי מרבי 7% מהכנסה מזכה שאינה הכנסת עבודה: 10,332 ₪.

ב. ניכוי לעמית מוטב:

תשלום לקופ"ג לקצבה שלא יפחת מסך (16% מהשמ"ב): 20,258 ₪.

ניכוי מרבי 11% ברובד ראשון: 11,484 ₪.

ניכוי מרבי 7% ברובד שני: 7,308 ₪.

ניכוי מרבי 4% נוסף ברובד שני: 4,176 ₪.

סכום החיסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה - סעיף 45א(ד): 2,028 ₪.

7. תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי-

190 ₪ סכום מזערי.

9,294,000 ₪ סכום מרבי.

8. תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת-

169,000 ₪ לשנה ליחיד.

270,000 ₪ לשנה לזוג.

9. טבלת הישובים המוטבים המעודכנת בהתאם לשיעור הזיכוי מהמס והתקרה המשוקללת לישוב

מופיעה בחוברת דע את זכויותך וחובתך ובלוחות הניכויים המתפרסמים באתר הרשות באינטרנט.

10. בשאלתא INIK מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.